

Raport de activitate 2021

APRILIE 2022

Curtea de Conturi
a Republicii Moldova

Cuprins:

Introducere.....	3
Organizare și funcționare.....	4
Finanțe și buget	4
Resurse umane	5
Activitatea de audit.....	10
Controlul intern managerial	14
Eficiență.....	16
Calitatea activității de audit	16
Asigurarea calității în cadrul Curții de Conturi	16
Controlul calității activității de audit	17
Evaluarea internațională „peer-review”	19
Evaluarea Performanței Cheltuielilor Publice și a Responsabilității Financiare (CPRF/PEFA).....	20
Transparență	21
Conlucrarea cu societatea civilă și mediul academic.....	21
Mediatizarea activității CCRM	23
Colaborare internațională.....	25
Cooperarea cu partenerii de dezvoltare	25
Parteneri de dezvoltare ai țării	25
Parteneri de dezvoltare ai Curții de Conturi.....	26
Activitatea în cadrul organizațiilor internaționale de profil	28
Organizațiile internaționale de profil.....	28
Inițiativa de cooperare trilaterală.....	29
Cooperarea bilaterală.....	30
Colaborarea cu Parlamentul	31
Priorități de dezvoltare	32
ANEXE.....	33

Introducere

Curtea de Conturi, în calitate sa de autoritate publică, raportează anual despre modul în care utilizează propriile resurse, precum și despre rezultatele obținute în anul bugetar încheiat.

În conformitate cu prevederile art.2 din Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova nr.260 din 07.12.2017, *Raportul anual de activitate* reflectă modul în care instituția a utilizat resursele sale pentru a asigura realizarea activităților prevăzute în anul bugetar 2021 (1 ianuarie - 31 decembrie), precum și rezultatele obținute în perioada de raportare, inclusiv situațiile financiare anuale, și este prezentat Parlamentului către 1 mai.

Termenul de 1 mai pentru prezentarea Raportului de activitate derivă din varianta inițială a Legii nr.260/2017, care prevedea, în **articolul 4**, că Curtea de Conturi are buget propriu și că acesta era prezentat, până la 10 mai, Parlamentului spre examinare și aprobare. Odată cu operarea modificărilor la cadrul legal, bugetul Curții de Conturi se elaborează și se aprobă conform principiilor, regulilor și procedurilor prevăzute de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, acesta fiind avizat în mod obligatoriu de Ministerul Finanțelor și depinzând direct de limitele bugetare prevăzute de acesta.

Raportul de activitate pe anul 2021 abordează din primele pagini componenta management instituțional, cu descrierea activităților de audit intern, a finanțelor și a bugetului, precum și a personalului Curții de Conturi, ulterior analizează activitatea de audit public extern, inclusiv controlul calității, și se încheie cu activitățile de colaborare cu Parlamentul, partenerii de dezvoltare, autoritățile publice centrale și locale, organele de drept și mass-media. În final sunt descrise succint planurile de viitor prin prisma retrospectivei activităților din anul trecut.

Raportul anual de activitate se prezintă Parlamentului, se remite Președinției și Guvernului Republicii Moldova, fiind publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și plasat pe pagina web oficială a Curții de Conturi (www.ccrm.md).

Organizare și funcționare

Finanțe și buget

Curtea de Conturi este finanțată integral din bugetul de stat și are buget propriu, care se administrează independent în conformitate cu prevederile legale.

În anul 2021, pentru exercitarea atribuțiilor funcționale, Curtea de Conturi a efectuat cheltuieli de la bugetul de stat în sumă totală de 50,2 mil. lei. Bugetul CCRM a fost precizat la 49,9 mil. lei, în scădere cu 0,3 mil. lei.

Alocarea cheltuielilor în aspectul Clasificației bugetare se prezintă în Anexa nr. 1 la prezentul Raport.

În structura cheltuielilor, cea mai mare pondere o dețin cheltuielile pentru retribuirea muncii și prestațiile sociale/indemnizații, care constituie 82,5%, sau 41,4 mil. lei (din care 39,7 mil. lei retribuirea muncii (inclusiv cheltuielile pentru achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și prestațiile sociale/indemnizațiile care au însumat 1,7 mil. lei).

La capitolul cheltuieli privind achitarea serviciilor și bunurilor necesare pentru desfășurarea activității Curții de Conturi, se denotă executarea acestora în sumă de 5,6 mil. lei, sau 11,2% din totalul lor.

În perioada anterioară a fost achiziționat un transformator pentru care au fost suportate cheltuieli în sumă de 647,1 mii lei. Această achiziție a permis procurarea energiei electrice, în anul 2021, cu evitarea intermediarilor și, respectiv, reducerea costului unui kWh cu 57% și a dus la asigurarea securității energetice a instituției și la utilizarea eficientă a banilor publici.

O informație mai detaliată privind executarea bugetului Curții de Conturi în anul 2021 este prezentată în Anexa nr. 1 la prezentul Raport.

Resurse umane

Curtea de Conturi este constituită din 7 membri, inclusiv Președintele și Vicepreședintele Curții de Conturi.

Conducerea Curții de Conturi este exercitată de către Președinte.

Fiecare Membru al Curții de Conturi coordonează un sector din domeniul de activitate al instituției.

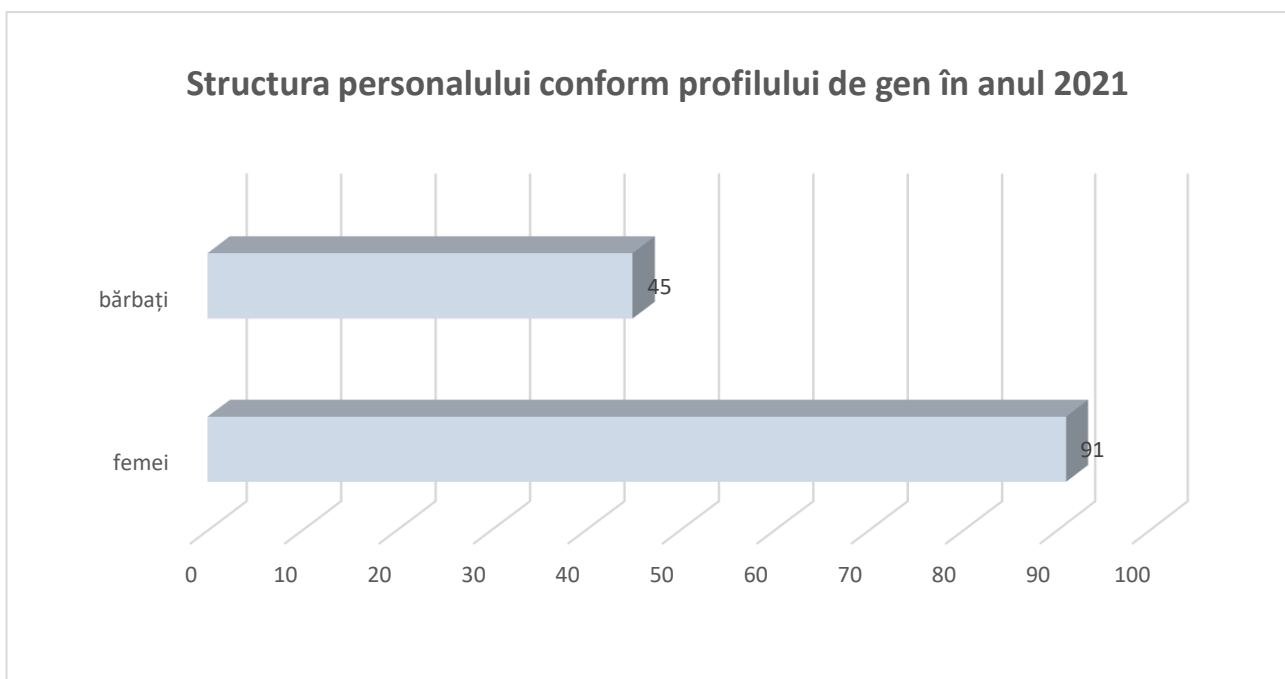
În activitatea sa, Curtea de Conturi este asistată de un Aparat. Aparatul Curții de Conturi este structurat în direcții generale, direcții, secții și servicii.

În anul de raportare, organigrama și structura organizatorică a Aparatului Curții de Conturi nu au suferit modificări.

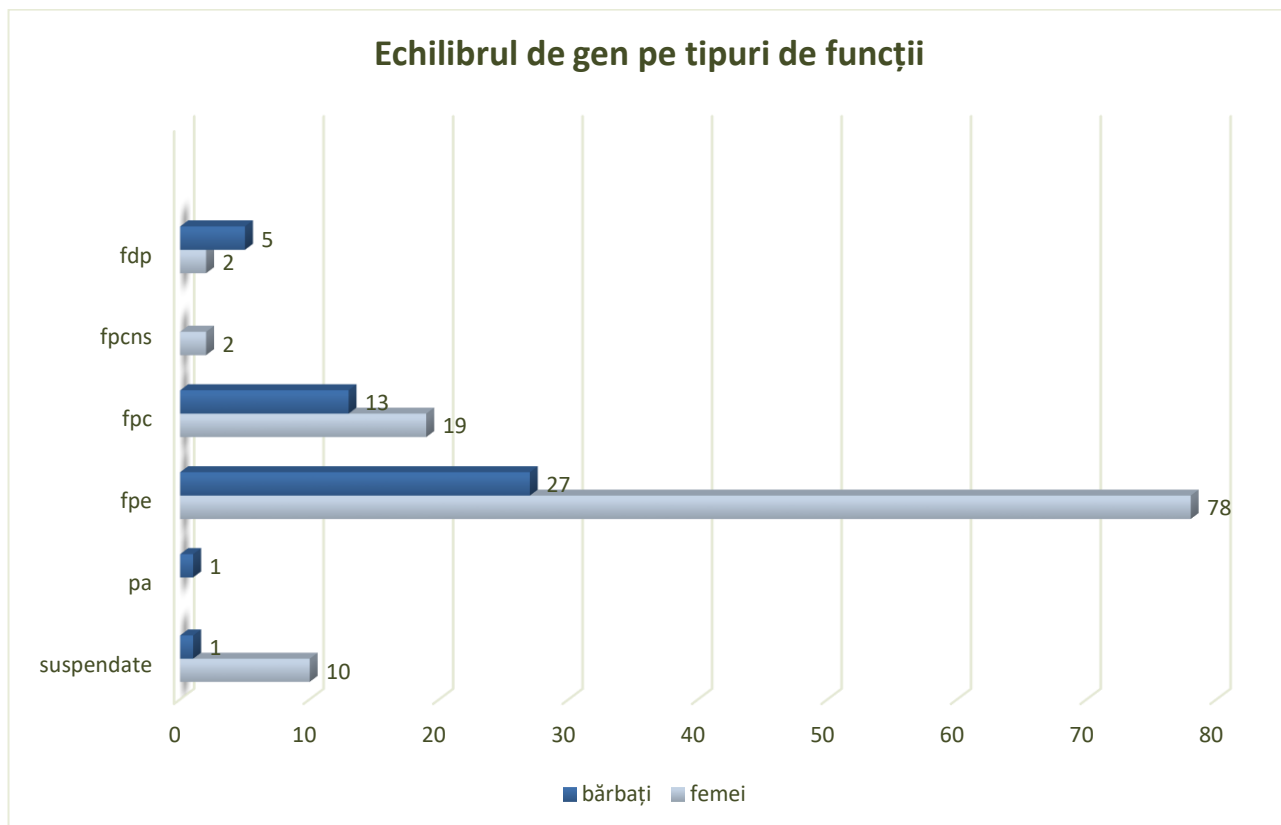
Curtea de Conturi își desfășoară activitatea prin personalul cu atribuții de audit public, personalul de specialitate și personalul tehnic, în număr total de 160 de unități, care rămâne neschimbat din anul 2011.

Personalul Curții de Conturi are pregătire în următoarele domenii: contabilitate – 39, economie – 37, juridică – 28, finanțe – 19, TI și inginerie – 8, alte domenii – 16 angajați.

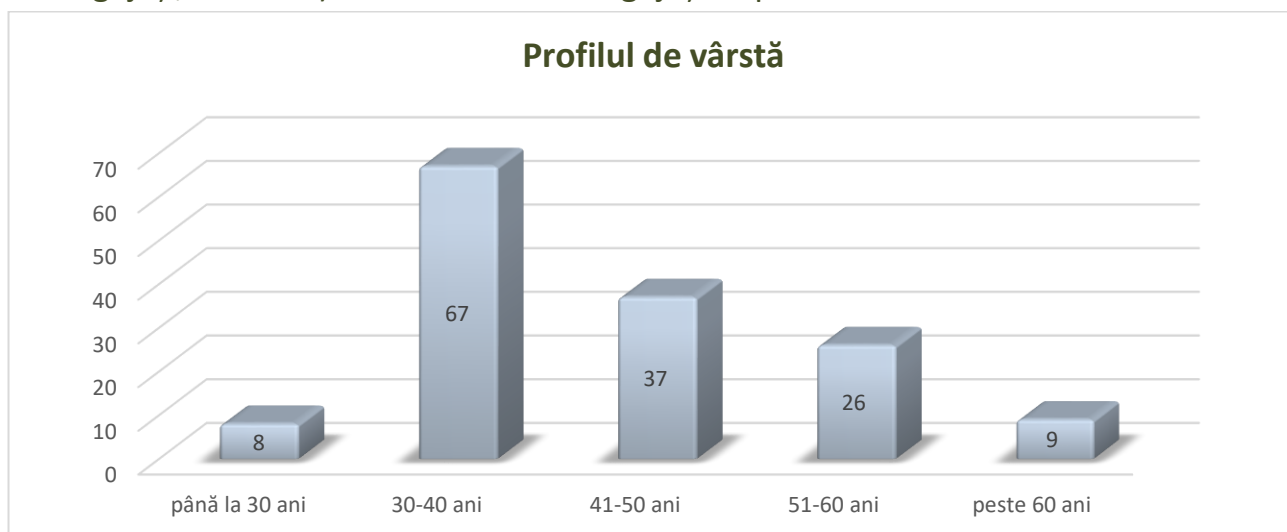
Curtea de Conturi pledează pentru o politică de egalitate de gen și de tratament egal între bărbați și femei în procesul de recrutare și de gestionare a resurselor umane. În ansamblu, personalul Curții de Conturi este preponderent de gen feminin, respectiv, în anul 2021 ponderea femeilor este de 67%, bărbații constituind 33%.

În legătură cu acest fapt, în diagrama de mai jos se observă că ponderea femeilor este mai mare decât cea a bărbaților, atât la ocuparea funcțiilor de execuție, cât și a celor de conducere.

În cadrul instituției se păstrează tendința din ultimii ani privind încadrarea preponderentă a personalului din grupa de vârstă cuprinsă între 30 și 40 de ani (62 de angajați, sau 41%). Vârsta medie a angajaților pe autoritate constituie 47 de ani.

La sfârșitul anului de raportare, din 160 de unități aprobate, în cadrul CCRM activa un număr de 147 de persoane. Pe parcursul anului 2021 au demisionat 11 angajați, iar 3 persoane au fost angajate. Practic, jumătate din persoanele care au demisionat au fost angajate în funcții de conducere în cadrul altor autorități publice.

Politica de recrutare a Curții se axează pe un proces bine determinat, care are drept scop asigurarea cu necesarul optim de personal, bazându-se pe următoarele principii:

- competiție deschisă;
- transparență;
- șanse egale;
- merit profesional.

Aceste principii sunt indispensabile la recrutarea unui personal care va oferi pe viitor, în funcție de nevoile și cerințele instituționale, competențele, potențialul, experiența, deprinderile și aptitudinile sale pentru realizarea obiectivelor propuse de către autoritate.

În anul 2021 rata de fluctuație a personalului a constituit 7,3%, față de 7,1 în anul 2020.

Pe parcursul anului 2021 au fost organizate 2 concursuri pentru selectarea candidatului la funcția de membru al Curții de Conturi. O funcție de demnitate publică a fost ocupată prin numire, conform Hotărârii Parlamentului.

Totodată, în bază de merit, pe parcursul anului 2021 au fost promovați în funcție 7 angajați.

La fel, în fiecare an, în baza acordurilor și contractelor de colaborare cu alte instituții, Curtea de Conturi organizează stagii de practică pentru studenții și masteranzii din diferite instituții de învățământ. Pe parcursul anului 2021, 3 studenți au beneficiat de aceste stagii.

Instruire profesională

În contextul consolidării instituționale, Curtea de Conturi tinde să asigure o dezvoltare profesională continuă pentru angajații săi. Activitățile de instruire de diferite tipuri și forme sunt organizate în vederea aprofundării și actualizării cunoștințelor, dezvoltării abilităților și modelării aptitudinilor/comportamentelor necesare pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor de serviciu.

Pe parcursul anului 2021, în cadrul CCRM a fost asigurată dezvoltarea profesională a angajaților CCRM, prin desfășurarea sesiunilor de instruire atât interne, cât și externe.

În perioada de raportare, 123 de angajați au beneficiat de sesiuni de instruire, ceea ce constituie, per total, 7.112 ore/om.

Evidențiem că, pe parcursul anului 2021, angajații CCRM desemnați în calitate de membri ai grupurilor de lucru instituționale și internaționale au participat la ateliere de lucru și la runde de discuții cu reprezentanții partenerilor de dezvoltare, conform sferelor de competență atribuite.

Astfel, în anul 2021, angajații CCRM au participat la 96 sesiuni de instruire, și anume:

- instruirii externe, organizate de autoritățile publice naționale și partenerii regionali și internaționali ai CCRM;
- instruirii interne, moderate de formatorii interni ai instituției, fie de comun cu reprezentanții partenerilor de dezvoltare.

Domeniile în care au fost instruiți angajații țin de cadrul metodologic intern aferent auditului financiar, auditului performanței și auditului conformității, Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit, cadrul normativ național, achizițiile publice, experiența experților UE, autoinstruirii în domeniul tematicii auditate, controlul intern managerial etc.

În anul 2021, au beneficiat de instruire 123 de angajați, ceea ce constituie, per total, 7.112 ore/om.

Certificarea auditorilor

În anul 2021 a continuat practica de certificare a auditorilor publici, care reprezintă o activitate inovatoare în domeniu introdusă prin Legea nr.260 din 07.12.2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova. Certificarea are drept scop fortificarea și evaluarea competențelor

profesionale în vederea asigurării realizării misiunilor de audit public extern în conformitate cu standardele profesionale și cu cerințele legale aplicabile, având caracter **obligatoriu** pentru exercitarea sarcinilor de audit în cadrul Curții de Conturi. Astfel, procesul de certificare a inclus două etape: (i) formarea profesională și evaluarea, și (ii) atestarea competențelor.

Formarea profesională în contextul certificării a cuprins 4 domenii prioritare: (i) contabilitate și raportare financiară; (ii) drept și administrare publică; (iii) audit public extern și (iv) tehnologii informaționale.

Conform Structurii organizatorice a Aparatului CCRM, instituția dispune de **115** funcții cu atribuții de audit, care sunt supuse certificării. Ca urmare a procesului de certificare desfășurat în anii 2019 și 2021, au fost certificați 109 angajați cu atribuții de audit din cadrul CCRM.

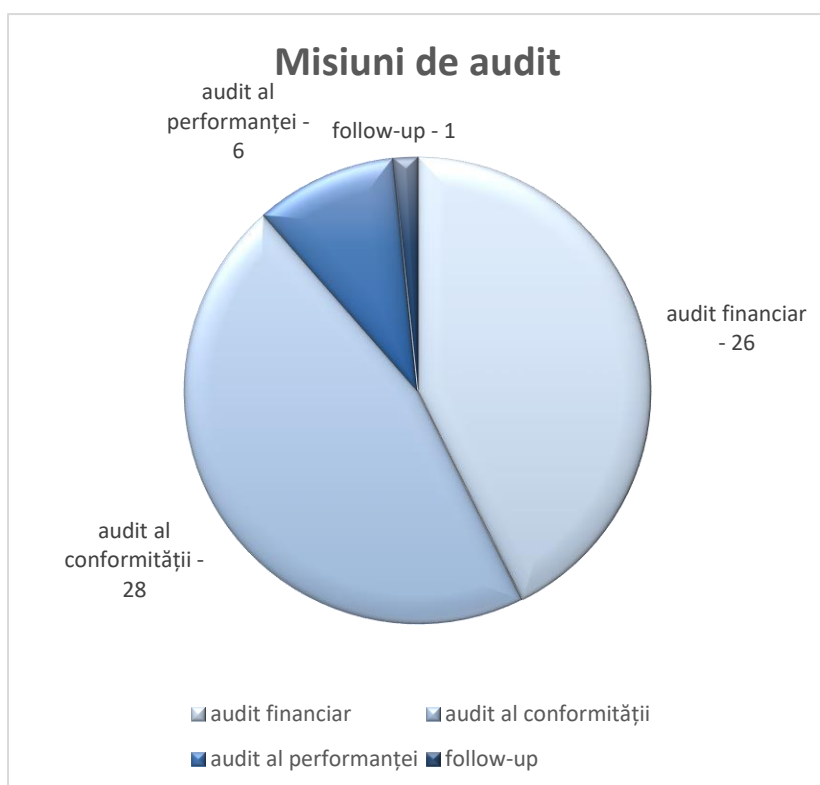
Pentru a asigura pregătirea înaltă a cadrelor implicate în realizarea misiunilor de audit, Curtea de Conturi și-a propus organizarea procesului de certificare a auditorilor cu o periodicitate bianuală, pentru a garanta sustenabilitatea procesului.

Activitatea de audit

Curtea de Conturi este Instituția Supremă de Audit a Republicii Moldova, care exercită controlul asupra modului de formare, administrare și întrebuințare a resurselor financiare publice și a patrimoniului public, prin realizarea auditului public extern în conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit.

Rapoartele de audit, sintetizate în *Raportul anual asupra administrării și întrebuințării resurselor financiare publice și patrimoniului public*, sunt un element-cheie al sistemului de gestiune financiară publică din țară, care asigură Parlamentul, cetățenii, partenerii de dezvoltare și alte părți interesate cu informații credibile și utile despre cum sunt gestionați banii lor.

Raportul anual asupra administrării și întrebuințării resurselor financiare publice și patrimoniului public este prezentat Parlamentului până la 15 septembrie, în conformitate cu art.6 din Legea cu privire la organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova nr.260 din 07.12.2017.

În perioada ianuarie-decembrie 2021, conform prerogativelor legal conferite, precum și potrivit *Programului anual al activității de audit*, Curtea de Conturi și-a orientat prioritar acțiunile de audit asupra celor mai importante domenii social-economice, efectuând 61 de misiuni, inclusiv: 26 misiuni de audit financiar, 28 misiuni de audit al conformității, 6 misiuni de audit al performanței și 1 misiune de follow-up.

Dinamica misiunilor de audit, pe tipuri de audit, realizate pe parcursul ultimilor 3 ani, este prezentată în Tabelul de mai jos.

Sinteza misiunilor de audit public realizate în perioada 2019 - 2021

Misiuni de audit realizate	2019	2020	2021
Total, inclusiv	54	63	61
<i>financiar</i>	34	24	26
<i>de conformitate</i>	10	28	28
<i>de performanță</i>	5	8	6
<i>follow-up</i>	5	3	1

Datele statistice expuse în tabel denotă că numărul total al misiunilor de audit se menține relativ stabil. Prioritatea Curții rămâne realizarea auditului financiar al celor 3 componente ale Bugetului Public Național și al situațiilor financiare consolidate ale tuturor ministerelor. După distribuirea resurselor pentru acest compartiment, se planifică restul misiunilor de audit, reieșind din prioritățile stabilite și solicitările înaintate, coroborate cu resursele disponibile.

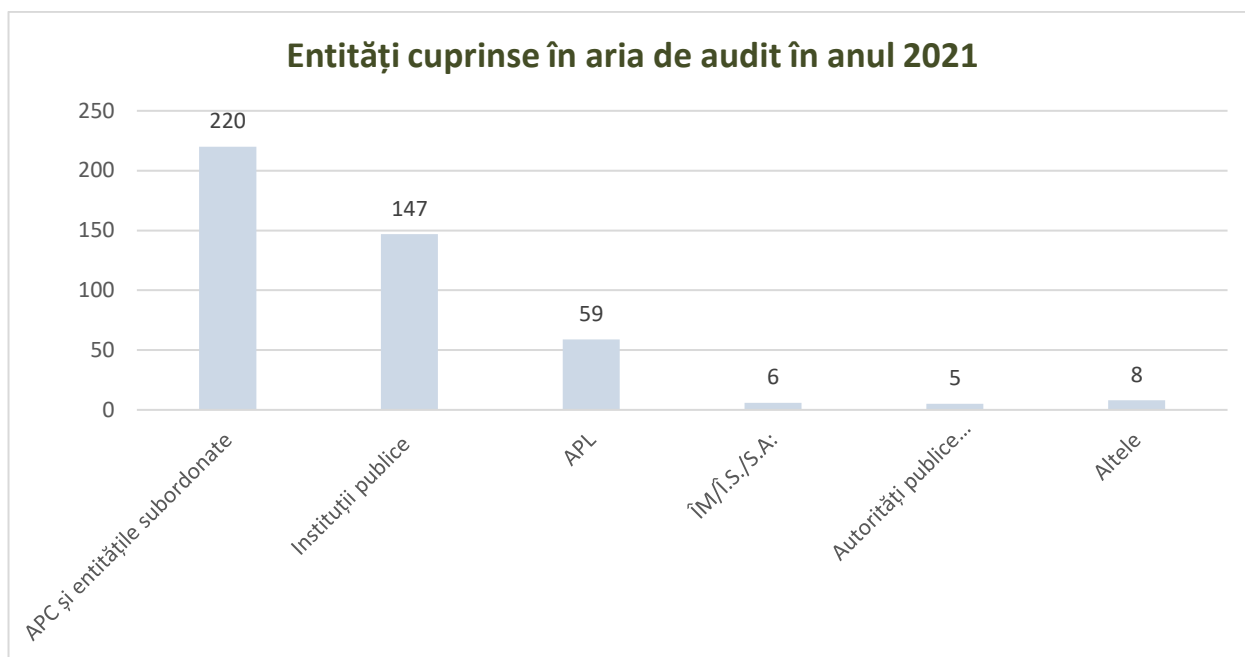
Toate rapoartele de audit sunt publice și pot fi accesate pe site-ul web al Curții de Conturi (www.ccrm.md), la compartimentul „Audit/Rapoarte de audit”.

Activitățile de audit au prevăzut colectarea și evaluarea probelor acumulate, ceea ce s-a materializat, în anul 2021, prin exprimarea a 25 de opinii asupra rapoartelor/situațiilor financiare, dintre care în 8 cazuri a fost exprimată o opinie contrară. La fel, au fost exprimate 36 de concluzii generale cu privire la conformitatea și eficiența gestionării fondurilor publice și a patrimoniului public, inclusiv 1 concluzie privind modul în care au fost abordate și executate/implementate cerințele/recomandările Curții de Conturi și impactul obținut în urma implementării/executării acestora.

Concluziile și opiniile exprimate în rapoartele de audit în anul 2021

Nr. de rapoarte de audit	Nr. de concluzii generale	Nr. de opinii fără rezerve	Nr. de opinii cu rezerve	Nr. de opinii contrare	Nr. de cazuri de imposibilitate a exprimării opiniei
61	36	6	11	8	-

Anul 2021 se caracterizează prin prioritizarea auditării autorităților publice centrale și a entităților din subordinea acestora, precum și a instituțiilor publice, numărul acestora constituind 367 de entități (83%). De asemenea, au fost auditate și autorități publice locale (13%), societăți pe acțiuni, întreprinderi de stat și municipale (1%), autorități publice autonome/independente (1%) și altele (2%).

Prin rapoartele sale, Curtea comunică rezultatele auditului părților interesate, autorităților competente și publicului larg, oferă recomandări privind aplicarea acțiunilor de remediere și îmbunătățire a situațiilor constatate. Recomandările înaintate sunt susceptibile de a contribui în mod semnificativ la abordarea punctelor slabe sau a problemelor identificate de audit, la optimizarea gestionării resurselor în baza principiilor buneii guvernări, prin prisma beneficiilor pentru societate, implementarea acestora fiind obligatorie. În acest sens, pe parcursul anului 2021 au fost înaintate 1215 recomandări, termenul de implementare a acestora, în funcție de complexitatea lor, variind de la 3 la 12 luni din data publicării Hotărârilor Curții de Conturi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Detectarea fraudelor

În conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit, sarcina principală în prevenirea și detectarea fraudelor revine responsabililor de governanța organizațională și de conducerea entității auditate. În același timp, activitatea de audit public se realizează în baza unei evaluări a riscurilor, care să permită auditorului obținerea unei asigurări rezonabile că eventualele daune semnificative, cauzate de fraude, pot fi detectate.

Auditul constată indicatorii de fraudă și corupție, prin comunicarea riscurilor asociate acestor fenomene și înaintarea recomandărilor de instituire a unor controale interne temeinice și eficiente. Autoritățile din domeniu trebuie să fie suficient de eficiente în toate cazurile de indici de fraudă și corupție detectate de audit.

Pe parcursul perioadei de raportare, ca urmare a evaluării riscurilor de fraudă și fundamentării suspiciunilor de posibile fraude în procesul de administrare a finanțelor și a patrimoniului public, CCRM a remis organelor de drept materialele a **9** misiuni de audit, pe marginea cărora au fost pornite **7** cauze penale, materialele aferente a **3** rapoarte de audit se află în proces de examinare, iar un material este examinat în cadrul Consiliului interdepartamental de cooperare cu organele de drept.

Controlul intern managerial

Îmbunătățirea continuă a controlului intern managerial are drept scop ajutorarea managerului în realizarea obiectivelor entității prin asigurarea: (i) economicității, eficacității și eficienței operațiunilor, (ii) conformității proceselor cu cadrul normativ și cu reglementările interne, (iii) siguranței și optimizării activelor și a pasivelor, (iv) fiabilității și integrității informației financiare și operaționale.

Astfel, dacă pe parcursul anului anterior au fost identificate 53 de procese, fiind descrise grafic o parte dintre ele, pe parcursul anului 2021, pentru consolidarea controlului intern din cadrul Curții de Conturi, au mai fost descrise grafic încă 9 procese, care, în mare parte, fac parte din categoria proceselor de suport. La momentul actual, în cadrul Curții de Conturi sunt descrise și utilizate peste 60% din totalul proceselor de bază. Acest lucru facilitează înțelegerea procedurilor interne și asigură continuitatea proceselor instituite.

O preocupare importantă ce ține de sistemul de control intern managerial este autoevaluarea acestuia, exercițiu pe care CCRM îl face anual. Astfel, pentru anul 2021 a fost elaborat Raportul de autoevaluare a sistemului de control intern managerial, iar în baza acestuia a fost emisă Declarația de răspundere managerială, care relevă că Curtea de Conturi dispune de un sistem de control intern managerial ale cărei funcționare și organizare permit parțial furnizarea unei asigurări rezonabile asupra faptului că fondurile publice alocate sunt utilizate în scopul atingerii obiectivelor strategice și operaționale stabilite.

În acest sens, conducerea Curții de Conturi este preocupată de consolidarea controlului intern managerial, astfel ca în timp acesta să corespundă în totalitate Standardelor naționale de control intern în sectorul public.

Auditul intern, ca parte componentă a sistemului de control managerial, are drept scop de a acorda consultanță și de a furniza o asigurare obiectivă cu privire la eficacitatea sistemului de control intern managerial. În acest sens, pe parcursul anului 2021 a fost elaborat Planul strategic al subdiviziunii de audit intern pentru o perioadă de 5 ani, în care au fost prevăzute mai multe priorități pe termen mediu. De menționat că o activitate prioritară în acest sens a fost evaluarea proceselor identificate în Curtea de Conturi în baza criteriilor de risc, iar procesele evaluate cu risc înalt vor fi auditate în mod prioritar. Astfel, pentru anul 2021, Planul anual de activitate a fost elaborat în baza evaluării criteriilor de risc.

O pondere mai mare, comparativ cu alți ani, în activitatea de audit intern pe parcursul anului 2021 a ocupat-o consilierea neformalizată, care, potrivit Registrului de

---

evidență a consilierilor, a fost de circa 146 de ore. Consilierea a fost acordată, în special, angajaților și conducerii Curții de Conturi. De asemenea, pe parcursul anului a fost efectuată o misiune de audit de asigurare cu tema „Evaluarea proceselor de planificare, realizare și raportare a auditului performanței”, iar ca rezultat al acesteia au fost înaintate 13 recomandări. Acestea din urmă au fost orientate spre îmbunătățirea procedurii interne de efectuare a auditului performanței, dar și în scopul sporirii calității de efectuare a auditului performanței de către auditorii publici.

Eficiență

Calitatea activității de audit

Asigurarea calității în cadrul Curții de Conturi

Curtea de Conturi realizează auditul în conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit, fiind pus în aplicare în acest scop Cadrul Declarațiilor Profesionale ale INTOSAI.

Politicile și procedurile adoptate de Curtea de Conturi au scopul să ofere o asigurare rezonabilă referitor la faptul că misiunile de audit public extern sunt efectuate în conformitate cu standardele profesionale aprobate și cadrul normativ și de reglementare aplicabile.

În anul 2021 au fost întreprinse un șir de activități pentru implementarea Planului de acțiuni, elaborat ca urmare a *Raportului privind rezultatele autoevaluării sistemului de control al calității al CCRM*. Menționăm că Raportul a fost elaborat cu suportul experților externi, în cadrul *Proiectului „Cooperarea pentru dezvoltarea instituțională între Oficiul Național de Audit al Suediei (ONAS) și Curtea de Conturi a Republicii Moldova (CCRM)”*.

Potrivit Raportului menționat, Curtea de Conturi aplică proceduri pentru respectarea cerințelor etice relevante, implementează proceduri pentru acceptarea angajamentelor, asigură cu resurse activitatea sa, monitorizează sistemul de control al calității, implementează activități de supervizare și de revizuire a activității de audit, fiind aplicate mai multe niveluri de control.

Curtea de Conturi a Republicii Moldova este responsabilă de calitatea rapoartelor de audit și implementează în acest sens cerințele standardului internațional ISSAI 140. Astfel, în anul 2021 a fost

„Raportul privind rezultatele autoevaluării sistemului de control al calității al CCRM”

Curtea de Conturi aplică proceduri pentru respectarea cerințelor etice relevante, implementează proceduri pentru acceptarea angajamentelor, asigură cu resurse activitatea sa, monitorizează sistemul de control al calității, implementează activități de supervizare și de revizuire a activității de audit, fiind aplicate mai multe niveluri de control.

---

inițiată revizuirea Ghidului calității Curții de Conturi, document de politici important care descrie sistemul calității implementat de Curtea de Conturi a Republicii Moldova.

Controlul calității activității de audit

Serviciul control al calității (în continuare – SCC) are misiunea de a analiza și de a evalua sistemul de control al calității la nivelul activității de audit, presupunând revizuirea unui eșantion de misiuni de audit public extern finalizate, precum și de a participa, de comun cu angajații Curții de Conturi, la revizuirea unui eșantion de misiuni de audit public extern în desfășurare.

Totodată, subdiviziunea respectivă elaborează programe anuale ale revizuirilor calității pentru misiunile de audit finalizate („la rece”) și pentru cele în desfășurare („la fierbinte”) și monitorizează realizarea Programului activităților de revizuire „la fierbinte”. Ca urmare, raportează anual rezultatele activităților de revizuire în scopul evidențierii domeniilor cu bune practici, precum și domeniilor care pot și necesită a fi îmbunătățite/dezvoltate, cu înaintarea unor recomandări corespunzătoare.

În contextul asigurării consecvente a calității activităților de audit public extern, potrivit Programelor revizuirilor calității misiunilor de audit „la fierbinte” și „la rece”, în anul 2021 au fost supuse evaluării 15 acțiuni de revizuire internă a calității, inclusiv 14 activități de revizuire „la fierbinte” (misiunile obligatorii de audit financiar – Rapoartele Guvernului privind executarea BS, BASS și FAOAM (3); misiunile de audit al rapoartelor financiare consolidate a 9 ministere și 2 misiuni de audit al performanței, una fiind tranzitorie) și 2 misiuni de revizuire „la rece”.

Revizuirea calității activităților de audit în desfășurare („la fierbinte”) și finalizate („la rece”)

Scopul revizuirilor „la fierbinte” și „la rece” constă în evaluarea calității angajamentelor de audit, cu examinarea celor mai semnificative cerințe de calitate pentru opinia ulterioară de audit/concluzia de audit, atingând obiectivele stabilite, precum și pentru a identifica oportunitățile menite să contribuie la îmbunătățirea calității și la creșterea impactului auditului.

Rezultatele revizuirilor „la fierbinte” au fost generalizate în 2 rapoarte: unul vizând etapa de planificare a misiunilor de audit, iar celălalt – etapa de raportare. Aferent rezultatelor revizuirilor „la rece”, acestea au fost incluse în Raportul generalizator privind rezultatele revizuirilor „la rece” ale calității misiunilor de audit al conformității pentru anul 2021. Raportul cuprinde aspecte de bune practici, cât și deficiențele

---

identificate în procesul de desfășurare a auditului, fiind oferite unele soluții de remediere în vederea consolidării sistemului de control al calității.

Cauza primordială a deficiențelor constatate în cadrul revizuirilor a fost insuficiența resurselor de audit (umane și de timp). Astfel, în contextul resurselor limitate ale CCRM, echipele de audit au depus eforturi maxime pentru raportarea în termen a misiunilor de audit potrivit Programului activității de audit al Curții de Conturi pentru anul 2021.

Drept rezultat, în cazul misiunilor de audit în desfășurare, echipele de audit au obligativitatea de a reacționa imediat la recomandările înaintate de echipa de revizuire, pentru realizarea acestora, iar în cazul misiunilor de audit finalizate – de a lua în calcul recomandările pentru misiunile ulterioare de audit al conformității, fiind întreprinse acțiuni de remediere a aspectelor problematice atestate în urma revizuirilor.

Raportarea anuală a rezultatelor misiunilor de revizuire „la rece” și „la fierbinte”

Ca urmare a examinării Rapoartelor generalizatoare, inclusiv a Notelor privind activitățile de revizuire, SCC a înglobat într-un Raport anual rezultatele revizuirilor „la fierbinte” și „la rece” ale calității misiunilor de audit pentru anul 2021. Acest raport elucidează constatările și concluziile cele mai semnificative, vizând condițiile care generează deficiențe în asigurarea calității misiunilor de audit. În acest sens, au fost înaintate propuneri de sporire a calității activităților de audit public extern, inclusiv fiind elaborat un Plan de acțiuni cu privire la implementarea recomandărilor din Rapoartele generalizatoare privind rezultatele revizuirilor „la fierbinte” și „la rece” ale calității misiunilor de audit pentru anul 2021.

Totodată, Raportul anual include un capitol cu privire la implementarea recomandărilor din anul precedent – pentru revizuirile „la rece”, și la implementarea recomandărilor din anul curent – pentru revizuirile „la fierbinte”, inclusiv o analiză a situației privind nivelul mediu de implementare a recomandărilor înaintate ca urmare a revizuirilor atât per ansamblu, cât și pe fiecare misiune de audit în parte.

Evaluarea internațională „peer-review”

În cadrul Organizației internaționale de profil INTOSAI se efectuează evaluări „peer review” (evaluări internaționale) pentru a măsura eficacitatea instituțiilor supreme de audit. Conform celor mai bune practici internaționale de audit extern, exercițiul „peer review” este o evaluare a domeniilor de activitate de către experți din alte instituții supreme de audit, în vederea oferirii recomandărilor de îmbunătățire a activității.

În 2019 Curtea de Conturi a Republicii Moldova a decis, în premieră, să realizeze o astfel de evaluare internațională în următoarele domenii: independență și cadru juridic, guvernare și management, procesul de audit financiar și asigurarea calității acestuia, precum și relațiile cu părțile interesate externe.

Exercițiul are o importanță deosebită pentru instituția supremă de audit din țară, în contextul alinierii la standardele internaționale de profil.

Evaluarea a fost efectuată în perioada 2020-2021 de către un grup de experți din cadrul Comisiei Europene și Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (inițiativa comună SIGMA), Curții de Conturi a Turciei și Oficiului de Stat de Audit al Letoniei, prezentarea raportului fiind planificată pentru primul semestru al anului 2022.

Constatările finale, implicit, recomandările înaintate în cadrul evaluării „peer review” vor contribui la definirea etapelor următoare de dezvoltare strategică, iar recomandările și constatările preliminare au fost deja luate în considerare la elaborarea *Strategiei de dezvoltare a CCRM pentru perioada 2021-2025, precum și a altor documente strategice*.

Menționăm că exercițiul de evaluare internațională a CCRM este unic în regiune, nefiind efectuat la alte instituții supreme de audit din regiunea noastră.

Evaluarea Performanței Cheltuielilor Publice și a Responsabilității Financiare (CPRF/PEFA)

În 2021, Curtea de Conturi, de comun cu alte organe ale statului, a fost supusă evaluării performanței cheltuielilor publice și a responsabilității financiare (CPRF/PEFA), realizate de către echipa Băncii Mondiale în contextul Acordului-cadru financiar de parteneriat din 2020 dintre Grupul Băncii Mondiale și Comisia Europeană, în numele Uniunii Europene, din 8 iulie 2020, fiind supuse analizei activitățile realizate în perioada 2018-2020.

Scopul principal al evaluării a fost de a oferi un diagnostic obiectiv și actualizat al performanței managementului financiar public la nivel național, în baza celei mai recente metodologii CPRF recunoscute la nivel internațional.

În acest aspect Curtea de Conturi a înregistrat un rezultat însemnat, fiind în creștere semnificativă față de evaluarea anterioară practic pe toate dimensiunile evaluate, obținând cel mai înalt calificativ („A”).

Indicator de performanță MFP	Metoda de stabilire a scorului	Scorul dimensiunii				Scorul general	
		i.	ii.	iii.	iv.		
VII. Examinare externă și audit							
IP-30	Auditul extern	M1	A	A	A	C	C+

Sursa: Raport de evaluare a performanței cheltuielilor publice și a responsabilității financiare (CPRF), inclusiv evaluarea managementului financiar public sensibil la dimensiunea de gen.

Expertii au subliniat îmbunătățiri semnificative în funcția de audit extern în vederea conformării la cele mai bune practici internaționale care susțin consolidarea continuă a Instituției Supreme de Audit.

Unicul domeniu asupra căruia Curtea de Conturi a obținut un calificativ mai mic ține de independența financiară a instituției, prezența cazurilor de limitare a accesului la informație și inițierea audierii integrale a rapoartelor de audit în cadrul comisiei parlamentare de profil doar în ultimul an de evaluare, fapt pentru care i-a fost atribuit calificativul „C”.

Mai mult decât atât, evaluarea a semnalat asupra faptului că independența financiară a Curții de Conturi nu depinde de Instituția Supremă de Audit, în acest aspect fiind necesare îmbunătățiri care țin de competența exclusivă a organului legiuitor.

La fel, echipa de evaluatori a atras atenția asupra necesității sporirii supravegherii parlamentare și responsabilizării autorităților executive în ceea ce privește implementarea recomandărilor de audit emise de Curtea de Conturi.

O informație mai detaliată se prezintă în Anexa nr. 2 la prezentul Raport.

Transparență

Conlucrarea cu societatea civilă și mediul academic

În conformitate cu obiectivele și direcțiile strategice, Curtea de Conturi planifică și implementează anual acțiuni de promovare a cooperării cu părțile interesate, regăsite în evenimentele realizate și în abordarea per ansamblu a aspectului de asigurare a transparenței.

Cooperarea cu societatea civilă este asigurată prin diferite modalități de conlucrare: oferirea suportului și consultanței la elaborarea studiilor bazate pe rapoartele de audit; participarea și organizarea evenimentelor de comunicare (mese rotunde, ateliere de lucru, întruniri); consultarea potențialelor tematici de interes în contextul planificării activității de audit etc.

În anul 2021, Curtea de Conturi a participat la diverse dezbateri și discuții în cadrul evenimentelor organizate de societatea civilă, printre cele mai importante fiind:

- Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER): Masa rotundă „Abuzuri legale în achizițiile publice în perioada pandemică”; Masa rotundă „Transparența de formă în achizițiile publice în Republica Moldova”;
- Asociația Promo-LEX: Atelierul „Utilizarea resurselor administrative în campaniile electorale din Republica Moldova: lipsa reglementării legale explicite și structura fenomenului”; Conferința post-electorală „Concluzii și recomandări ale Misiunii de Observare Promo-LEX cu privire la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021”;
- Asociația pentru Politică Externă (APRE): Forumul de integrare europeană a Republicii Moldova 2021;
- CAI Expert-Grup: Forumul Anual privind Participarea Bugetară „Informează, Abilitează, Acționează!” 2021; Conferința MACRO 2021;
- IDIS „Viitorul”: Conferința de lansare a proiectului „Consolidarea integrității în achizițiile publice”;
- Transparency International Moldova: Atelier de discuții privind sistemul național de integritate etc.

De asemenea, a fost asigurată conlucrarea eficientă cu organizații neguvernamentale specializate și cu mediul academic, printre cele mai importante evenimente fiind:

- Seminarul de instruire profesională „Auditul de performanță”, organizat de Asociația Auditorilor Interni cu suportul Curții de Conturi;

-
- Conferința Științifică Internațională Studentească „Provocările contabilității în viziunea tinerilor cercetători”, organizată de Academia de Studii Economice din Moldova (ASEM) cu suportul Curții de Conturi;
  - Conferința internațională de Contabilitate și Audit „A&A CON'21”, organizată de Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova) și Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Moldova (ACAP Moldova), în parteneriat cu Asociația Contabililor Certificați și Autorizați (ACCA);
  - Atelierul „Crearea cadastrului clădirilor publice și eficientizarea cheltuielilor de întreținere”, organizat de AO Green City Lab etc.

În anul de referință, Curtea de Conturi a organizat două mese rotunde în scopul oferirii unei platforme comune entităților auditate, factorilor de decizie, societății civile pentru a pune în discuție vulnerabilitățile sistemice și pentru a examina soluțiile de remediere a problemelor identificate de Curtea de Conturi:

- Masa rotundă „Aspecte sensibile în domeniul achizițiilor publice prin prisma rapoartelor Curții de Conturi”. Evenimentul public a întrunit reprezentanți ai entităților publice, precum Ministerul Finanțelor, Agenția de Guvernare Electronică, Agenția Achiziții Publice, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor, precum și organizațiile societății civile, precum IDIS „Viitorul”, Expert Grup, Transparency International Moldova, Asociația Investitorilor Străini FIA etc.;
- Masa rotundă „Procesul privatizării patrimoniului public în vizorul Curții de Conturi”. La evenimentul public au participat reprezentanți ai entităților publice, precum Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Agenția Relații Funciare și Cadastru, Agenția Proprietății Publice, precum și ai societății civile: IDIS „Viitorul”, Expert Grup, Transparency International Moldova etc.

Mediatizarea activității CCRM

Cadrul Declarațiilor Profesionale ale INTOSAI (INTOSAI-P 12, INTOSAI-P 20) solicită ISA să comunice eficient cu părțile interesate pentru a crește impactul activității sale, pentru a asigura înțelegerea rezultatelor auditului și pentru a demonstra relevanța continuă pentru cetățeni, Parlament și alte părți interesate.

Curtea de Conturi, în calitate de Instituție Supremă de Audit, are un loc distinct în promovarea responsabilității gestionării banilor publici de către entitățile statului și în facilitarea supravegherii parlamentare a acestei responsabilități. Menținerea unei bune relații eficiente de cooperare cu părțile interesate este esențială pentru ca CCRM să-și comunice valoarea și beneficiile aduse cetățenilor.

În scopul asigurării accesibilității informațiilor și mediatizării activității, ședințele CCRM de examinare a rapoartelor de audit sunt publice și sunt transmise pe site-ul oficial al instituției (www.ccrm.md), pe conturile din rețelele de socializare (www.facebook.com, www.youtube.com). Arhiva ședințelor publice în format video este disponibilă pe contul instituției în rețeaua www.youtube.com.

Datele statistice indică că numărul de vizualizări unice, în anul 2021, ale ședințelor CCRM pe diferite platforme a depășit cifra de 720 de mii.

De asemenea, o atenție sporită a fost acordată, în anul 2021, colaborării cu platformele informaționale și cu mass-media electronice, pentru organizarea transmisiunii live a ședințelor de examinare a rapoartelor de audit (www.privesc.eu, www.realitatea.md), precum și pentru promovarea rapoartelor de audit pe un spectru larg de surse mass-media. În presa electronică, în perioada de raportare au fost publicate peste 500 de materiale axate pe activitatea Curții de Conturi și rapoartele de audit.

CCRM promovează constant transparența în activitatea sa, în acest sens asigurând plasarea pe pagina sa oficială

Ședințele CCRM de examinare a rapoartelor de audit sunt publice și sunt transmise pe site-ul oficial al instituției
www.ccrm.md,
pe conturile din rețelele de socializare
www.facebook.com
www.youtube.com

Transmisiuni live ale ședințelor de examinare a rapoartelor de audit:
www.privesc.eu
www.realitatea.md

(www.ccrm.md) a tuturor rapoartelor de audit, a rapoartelor anuale asupra administrării și întrebuințării resurselor financiare publice și patrimoniului public, a rapoartelor de activitate ale Curții de Conturi, a rapoartelor de audit extern asupra rapoartelor financiare ale CCRM ș.a. În semestrul II al anului 2021, Curtea de Conturi a lansat o nouă versiune modernizată a paginii oficiale electronice www.ccrm.md, care oferă mai multe posibilități de structurare și prezentare a informației de interes public.

Colaborare internațională

Cooperarea cu partenerii de dezvoltare

Parteneri de dezvoltare ai țării

Asistența externă, acordată de comunitatea internațională, continuă să exercite un rol important în dezvoltarea socială și economică a Republicii Moldova. Suportul oferit sub diferite forme de către partenerii externi de dezvoltare este unul indispensabil pentru dezvoltare, are un impact pozitiv și contribuie la promovarea și implementarea reformelor și a bunelor practici.

Cooperarea instituției cu partenerii de dezvoltare ai țării și cu donatorii internaționali are loc prin organizarea diferitor acțiuni și activități, cum ar fi: expertiza și consultanța pe aspecte relevante pentru partenerii externi, efectuarea auditurilor tematice, instruirea auditorilor etc.

Totodată, Curtea de Conturi efectuează și auditarea proiectelor, programelor implementate cu suportul donatorilor externi (Uniunea Europeană, Banca Mondială etc). În anul 2021 Curtea de Conturi a efectuat 3 audituri ale fondurilor oferite de donatorii externi:

- *Auditul asupra rapoartelor financiare ale Proiectului „Reforma învățământului în Moldova” încheiate la 31 decembrie 2020;*
- *Auditul situațiilor financiare ale Operațiunii „Modernizarea sectorului sănătății în Republica Moldova” încheiate la 31 decembrie 2020;*
- *Auditul financiar al Grantului acordat suplimentar la Proiectul „Răspuns de Urgență la COVID-19 în Republica Moldova”.*

De asemenea, Curtea de Conturi a participat în anul 2021 la un șir de evenimente organizate de partenerii de dezvoltare ai țării:

- *Ședința misiunii UE de programare preliminară post-2020 pentru țările din Parteneriatul estic, inițiată de Direcția generală pentru politica de vecinătate și extindere a Comisiei UE;*
- *Reuniunea Subcomitetului RM-UE pentru cooperare economică și în alte sectoare – Cluster I „Dialog economic, managementul finanțelor publice, statistică, servicii financiare, clauze de control și anti-fraudă”;*
- *Atelierul de discuții despre modul de implementare a proiectului privind eficiența energetică și izolarea termică a clădirilor publice din oraș, finanțat de către Banca Europeană de Investiții;*

-
- Ședința privind inițierea evaluării cheltuielilor publice și responsabilității financiare în Republica Moldova (PEFA) la nivelul autorităților publice locale etc.

Parteneri de dezvoltare ai Curții de Conturi

Dezvoltarea instituțională este una dintre prioritățile CCRM pe parcursul mai multor ani. În vederea asigurării implementării cu succes a obiectivelor strategice, Curtea de Conturi promovează o conlucrare eficientă în cadrul diferitor proiecte bilaterale cu partenerii de dezvoltare și cu instituțiile omoloage.

Proiectul de asistență tehnică oferită de Uniunea Europeană

Activitățile implementate pe parcursul anului 2021 în cadrul Proiectului de asistență tehnică al UE s-au axat, în primul rând, pe implementarea obiectivului strategic instituțional de consolidare a auditului financiar. Expertul extern a acordat suport la revizuirea și îmbunătățirea metodologiei de audit, care a fost testată în cadrul misiunilor-pilot de audit financiar. Bunele practici și prevederile standardelor internaționale au fost discutate în cadrul instruirilor organizate cu suportul expertului.

În contextul celui de-al doilea obiectiv al Proiectului, suportul extern a fost direcționat spre îmbunătățirea mecanismelor de planificare strategică și operațională, de conlucrare cu Parlamentul și cu alte părți interesate, pe sporirea lizibilității raportului anual și implementarea procedurilor moderne de promovare a rapoartelor. Cu sprijinul experților, au fost elaborate mai multe acte normative interne aferente domeniilor menționate.

Proiectul de consolidare, implementat de Oficiul Național de Audit al Suediei

În anul 2021 a demarat o nouă etapă a cooperării bilaterale între Curtea de Conturi a Republicii Moldova (CCRM) și Oficiul Național de Audit al Suediei (ONAS), fiind lansat în acest scop Proiectul „Consolidarea capacităților și abilităților instituționale, organizaționale și profesionale ale Curții de Conturi a Republicii Moldova de a lucra și comunica în conformitate cu principiile și standardele INTOSAI” pentru următoarea perioadă de 2 ani. Obiectivul proiectului este consolidarea capacităților și abilităților instituționale, organizaționale și profesionale ale Curții de Conturi de a lucra și a comunica în conformitate cu principiile și standardele INTOSAI.

Activitățile desfășurate în cadrul Proiectului au fost direcționate spre implementarea obiectivelor strategice ale instituției, prin concretizarea pe patru componente: certificarea auditorilor financiari, dezvoltarea capacităților de management și leadership, consolidarea managementului resurselor umane și implementarea sistemului de calitate în cadrul Curții de Conturi.

Activitatea în cadrul organizațiilor internaționale de profil

Organizațiile internaționale de profil

Curtea de Conturi participă la activitățile și evenimentele desfășurate de organizațiile internaționale de profil, fiind membru a 2 grupuri de lucru ale INTOSAI, precum și a 6 grupuri de lucru ale EUROSAI.

De asemenea, CCRM este membru al Grupului de lucru privind standardele de control/audit financiar de stat pentru organele supreme de audit (control financiar) din statele membre ale CSI.

În anul 2021, un aspect predominant al tematicilor evenimentelor din cadrul organizațiilor internaționale de profil a fost consolidarea capacităților ISA în contextul provocărilor create de situația pandemică, precum și auditarea aspectelor tangențiale la eforturile guvernelor de combatere a efectelor pandemiei. Un eveniment important, în acest sens, l-a constituit cel de-al 25-lea Simpozion ONU și INTOSAI. Schimbul de bune practici în domeniu a fost asigurat, preponderent, în cadrul activității Grupului de proiect EUROSAI „Auditul răspunsului la COVID-19”. Fiind membru al grupului, Curtea de Conturi a participat activ la un șir de evenimente tematice, organizate pe parcursul anului: conferințe, ateliere de lucru, seminare, sondaje și dezbateri etc. Experiența acumulată a fost materializată în efectuarea, în anul 2021, a 3 audituri conexe combaterii efectelor pandemiei:

Curtea de Conturi este membru activ al organizațiilor internaționale de profil.

INTOSAI:

- *Grupul de lucru privind indicatorii-cheie de dezvoltare durabilă;*
- *Grupul de lucru privind datoria publică*

EUROSAI:

- *Grupul de lucru privind auditul mediului;*
- *Grupul de lucru privind auditul fondurilor alocate pentru combaterea efectelor calamităților naturale sau a dezastrelor;*
- *Grupul de lucru privind auditul municipalităților;*
- *Grupul de lucru privind auditul TI;*
- *Grupul de proiect „Auditul răspunsului la COVID-19”;*
- *Rețeaua EUROSAI privind etica.*

-
- Auditul conformității gestionării și utilizării resurselor destinate domeniului sănătății pentru prevenirea și combaterea răspândirii infecției Covid-19;
  - Auditul performanței „Autoritățile competente au întreprins suficiente măsuri în vederea asigurării cetățenilor cu vaccinuri și atingerii imunității colective pentru combaterea infecției COVID-19?”;
  - Auditul conformității asupra realizării măsurilor de motivare și susținere financiară a personalului implicat în prevenirea, depistarea și tratamentul infecției COVID-19 și a măsurilor de supraveghere și monitorizare a persoanelor aflate în carantină.

De asemenea, CCRM a participat la discuțiile și dezbaterile lansate pe alte tematici importante ale activității ISA, în cadrul unor importante evenimente internaționale, cum ar fi Conferința EUROSAI privind independența, Summit-ul Inițiativei de Dezvoltare a INTOSAI (IDI) privind impactul auditului etc.

În anul 2021 a fost organizat, în regim de teleconferință, cel de-al XI-lea Congres al EUROSAI, în cadrul căruia Curtea de Conturi și-a exercitat, pentru ultima oară în acest mandat, calitatea de membru al Consiliului de guvernare al EUROSAI. Acest statut a fost deținut de CCRM în perioada 2014-2021. Eforturile Curții de Conturi au fost apreciate în mod deosebit de Secretariatul EUROSAI, prin decernarea unui Certificat de apreciere a contribuției la guvernarea Organizației Internaționale a Instituțiilor Supreme de Audit.

Inițiativa de cooperare trilaterală

În anul 2021, Curtea de Conturi a lansat o inițiativă de cooperare în format tripartit a celor trei instituții supreme de audit din țările asociate cu UE – Republica Moldova, Ucraina și Georgia, în scopul atingerii obiectivelor de dezvoltare a auditului public extern și de aliniere la standardele internaționale de profil, aspecte stipulate în Acordurile naționale de asociere cu UE.

Inițiativa a fost susținută de instituțiile omoloage din țările asociate, fiind lansate un șir de discuții de identificare a obiectivelor comune și a direcțiilor prioritare de cooperare. În acest context, Curtea de Conturi a elaborat proiectul Memorandumului de înțelegere, agreat de părțile participante.

Memorandumul stabilește direcțiile de cooperare a celor trei instituții din țările asociate cu UE, în scopul atingerii obiectivelor de dezvoltare a auditului public extern și de aliniere la standardele internaționale de profil, conține Acordurile naționale de

---

asociere cu UE, inclusiv prevederile și cerințele de dezvoltare a auditului public extern în cele trei țări.

Cooperarea bilaterală

Un nou Acord de cooperare dintre Curtea de Conturi a Republicii Moldova și Curtea de Conturi a Ucrainei a fost semnat la 20 august 2021, în timpul vizitei delegației Instituției Supreme de Audit a Republicii Moldova la Kiev, Ucraina. Acordul actualizat va impulsiona cooperarea bilaterală, instituită după semnarea primului document de cooperare în anul 2001.

Potrivit documentului, părțile vor realiza cooperarea bilaterală în concordanță cu scopurile și sarcinile Organizației Internaționale a Instituțiilor Supreme de Audit (INTOSAI) și Organizației Europene a Instituțiilor Supreme de Audit (EUROSAI), precum și cu obiectivele comune de consolidare a auditului public extern și de îmbunătățire a sistemului de management al finanțelor publice, stipulate în prevederile Acordurilor de Asociere cu Uniunea Europeană.

Cele două instituții vor coopera într-un șir de domenii, cum ar fi schimbul de experiență în aplicarea Standardelor INTOSAI și bunelor practici în domeniul auditului public extern, realizarea auditurilor paralele și comune, dezvoltarea profesională etc.

Colaborarea cu Parlamentul

Parlamentul este una dintre părțile interesate de o importanță majoră pentru Curtea de Conturi. În calitate de instrument al controlului parlamentar, CCRM tinde să acorde suportul necesar Parlamentului, prin prezentarea rezultatelor misiunilor de audit și a propunerilor de redresare a situațiilor constatate și de îmbunătățire a domeniilor problematice identificate.

Conlucrarea cu Comisia de control al finanțelor publice

Conlucrarea și comunicarea dintre CCRM și Parlament a devenind mai activă odată cu crearea Comisiei de control al finanțelor publice. Comisia a devenit pe deplin funcțională la începutul anului 2020, fiind stabilite mecanismele și procedurile de conlucrare eficientă între CCFP și CCRM, cum ar fi: audierea rapoartelor de audit în cadrul ședințelor Comisiei cu participarea reprezentanților Curții de Conturi și ai entităților auditate, conlucrarea în contextul monitorizării situației privind implementarea recomandărilor de audit, consultarea CCRM în procesul de elaborare a unor inițiative legislative de către membrii CCFP etc.

În anul 2021, în cadrul a 22 de ședințe a Comisiei de control al finanțelor publice au fost examinate 39 de rapoarte ale Curții de Conturi, la care au participat circa 40 de angajați ai CCRM (per total 109 persoane/ședințe). CCRM a acordat suport CCFP în examinarea rapoartelor de audit, prin oferirea sugestiilor privind agenda de audiere a rapoartelor, furnizarea de informații privind constatările și recomandările de audit, oferirea suportului în înțelegerea rapoartelor și recomandărilor de audit, participarea raportorilor din cadrul CCRM la audierea rapoartelor de audit în cadrul Comisiei, precum și prezentarea sumarelor rapoartelor în cadrul audierilor CCFP.

Această platformă de interacțiune cu Parlamentul, prin cooperarea profesională și interactivă cu Comisia de profil, și-a dovedit eficacitatea și transparența, prin abordarea unor probleme importante și stringente care afectează situația economică și socială din țară.

Conlucrarea cu alte comisii parlamentare

În anul 2021, în cadrul Comisiei protecție socială, sănătate și familie a Parlamentului Republicii Moldova a fost audiat Raportul auditului conformității asupra implementării Proiectului de construcție a locuințelor pentru păturile socialmente vulnerabile.

Extinderea conlucrării cu comisiile parlamentare în contextul auditurilor tematice, aferente domeniilor de supraveghere parlamentară, este una din prioritățile Strategiei de dezvoltare a CCRM pentru perioada 2021-2025.

Priorități de dezvoltare

Curtea de Conturi a Republicii Moldova, în calitate sa de Instituție Supremă de Audit a statului, contribuie la buna guvernare și la bunăstarea cetățenilor prin efectuarea unor misiuni de audit independente, credibile, transparente și de o calitate înaltă.

În anul 2021 a fost inițiată implementarea *Strategiei de dezvoltare pe anii 2021-2025*, care stabilește calea ce urmează să o parcurgă Curtea de Conturi pentru consolidarea sprijinului oferit entităților auditate în remedierea deficiențelor existente, abordând prioritățile și acțiunile Guvernului, precum și performanța individuală a autorităților publice, contribuind în așa mod la buna guvernare.

Astfel, eforturile strategice vor fi orientate pe 3 direcții prioritare:

- **PILONUL I:** Contribuirea la buna gestiune a banilor publici prin creșterea impactului activității de audit;
- **PILONUL II:** Dezvoltarea durabilă a Curții de Conturi pentru asigurarea auditurilor de înaltă calitate;
- **PILONUL III:** Îmbunătățirea comunicării cu părțile interesate pentru sporirea impactului activității Instituției Supreme de Audit.

Pentru a-și realiza intențiile prevăzute în noua Strategie, Curtea de Conturi își propune să devină un nucleu de analiză a datelor, promovând necesitățile instituționale de pronostic și analiză strategică în executarea indicatorilor de performanță stabiliți. Ca răspuns la condițiile create de dezvoltarea tehnologică a societății contemporane, o atenție deosebită va fi acordată domeniului informațional, pentru asigurarea accesului neîngrădit la informațiile și datele necesare în cadrul misiunilor de audit.

Strategia de dezvoltare se implementează prin Planuri anuale de acțiuni, elaborate cu suportul experților internaționali și implementate punctual. Tot în acestea urmează a fi transpuse și recomandările evaluării internaționale „peer review”.

Prin implementarea continuă și consecventă a obiectivelor strategice și a recomandărilor evaluatorilor, precum și prin desfășurarea activității în conformitate cu standardele internaționale și cu bunele practici, CCRM va continua să contribuie la consolidarea auditului public extern durabil în Republica Moldova. Impactul unei astfel de abordări va avea un rol esențial în asigurarea bunei guvernări în sectorul public și în promovarea principiilor performanței și legalității. Aceste aspecte vor spori rolul și poziționarea Curții de Conturi în societate.

Raportul financiar 2021

FD-041
Aprobat prin ordinul Ministrului
al Finanțelor al Republicii Moldova
nr. _____ al _____

Bilanul contabil
În perioada Tr.4-2021

Bugetul de Stat 11
010
Curtea de Conturi 4
N/A N/A
Lei

Grup de conturi	Denumirea indicatorului	Codul indicatorului	Sold la începutul perioadei	Sold la sfârșitul perioadei până la închiderea anuală	Sold la sfârșitul perioadei după închiderea anuală
1	2	3	4	5	6
9	ACTIVE NEFINANCIARE	1	X	X	X
31	MIJLOACE FIXE	1.1	X	X	X
311	Cădiri	1.1.1	20,630,947.00	20,630,947.00	20,630,947.00
312	Construcții speciale	1.1.2	0.00	0.00	0.00
313	Instalații de transmisie	1.1.3	0.00	0.00	0.00
314	Mașini și utilaje	1.1.4	14,771,000.39	15,529,761.55	15,529,761.55
315	Mijloace de transport	1.1.5	5,361,772.00	5,361,772.00	5,361,772.00
316	Unelte și scule, inventar de producere și gospodăresc	1.1.6	2,344,802.25	2,314,844.25	2,314,844.25
317	Active nemateriale	1.1.7	5,395,599.00	4,881,445.00	4,881,445.00
318	Alte mijloace fixe	1.1.8	20,939.80	20,939.80	20,939.80
319	Investiții capitale în active în curs de execuție	1.1.9	0.00	0.00	0.00
	TOTAL MIJLOACE FIXE (1.1.999=1.1.1+1.1.2+1.1.3+1.1.4+1.1.5+1.1.6+1.1.7+1.1.8+1.1.9)	1.1.999	48,525,986.50	48,739,709.66	48,739,709.66
39	UZURA MIJLOACELOR FIXE I AMORTIZAREA ACTIVELOR NEMATERIALE	1.2	X	X	X
391	Uzura mijloacelor fixe	1.2.1	28,470,524.01	28,884,709.13	28,884,709.13
392	Amortizarea activelor nemateriale	1.2.2	3,443,493.48	3,381,233.51	3,381,233.51
	TOTAL UZURA MIJLOACELOR FIXE I AMORTIZAREA ACTIVELOR NEMATERIALE (1.2.999=1.2.1+1.2.2)	1.2.999	31,914,317.49	32,265,942.64	32,265,942.64
	Valoarea de bilanț a mijloacelor fixe (1.3=1.1.999-1.2.999)	1.3	16,610,749.01	16,473,767.02	16,473,767.02
32	REZERVE MATERIALE ALE STATULUI	1.4	X	X	X
321	Rezerve materiale de stat	1.4.1	0.00	0.00	0.00
322	Rezerve de mobilizare	1.4.2	0.00	0.00	0.00
323	Alte rezerve materiale	1.4.3	0.00	0.00	0.00
	TOTAL REZERVE DE STAT (1.4.999=1.4.1+1.4.2+1.4.3)	1.4.999	0.00	0.00	0.00
33	STOCURI DE MATERIALE CIRCULANTE	1.5	X	X	X
331	Combustibil, carburanți și lubrifianți	1.5.1	5,679.00	11,532.78	11,532.78
332	Piese de schimb	1.5.2	237,790.51	299,486.39	299,486.39
333	Produse alimentare	1.5.3	0.00	6,505.00	6,505.00
334	Medicamente și materiale sanitare	1.5.4	0.00	0.00	0.00
335	Materiale pentru scopuri didactice, științifice și alte scopuri	1.5.5	0.00	0.00	0.00
336	Materiale de uz gospodăresc și rechizite de birou	1.5.6	685,662.72	506,323.73	506,323.73
337	Materiale de construcție	1.5.7	4,378.52	3,550.29	3,550.29
338	Accesorii de pat, îmbrăcăminte, încălțăminte	1.5.8	1,485.00	0.00	0.00
339	Alte materiale	1.5.9	389,383.14	412,875.82	412,875.82
	TOTAL STOCURI DE MATERIALE CIRCULANTE (1.5.999=1.5.1+1.5.2+1.5.3+1.5.4+1.5.5+1.5.6+1.5.7+1.5.8+1.5.9)	1.5.999	1,324,358.98	1,240,274.91	1,240,274.91
34	PRODUCIE ÎN CURS DE EXECUȚIE, PRODUSE I PRODUCIE FINITĂ, ANIMALE TINERE LA ÎNGRĂAT	1.6	X	X	X
341	Producție în curs de execuție	1.6.1	0.00	0.00	0.00
342	Animale tinere și la îngrețat	1.6.2	0.00	0.00	0.00
343	Produse finite ale unităților de producție	1.6.3	0.00	0.00	0.00
344	Producție finită a gospodăriilor agricole auxiliare	1.6.4	0.00	0.00	0.00
345	Produse semifabricate	1.6.5	0.00	0.00	0.00
	TOTAL PRODUCIE ÎN CURS DE EXECUȚIE, PRODUSE I PRODUCIE FINITĂ, ANIMALE TINERE LA ÎNGRĂAT (1.6.999=1.6.1+1.6.2+1.6.3+1.6.4+1.6.5)	1.6.999	0.00	0.00	0.00
35	MĂRFURI	1.7	X	X	X
351	Mărfuri	1.7.1	0.00	0.00	0.00
	TOTAL MĂRFURI (1.7.999=1.7.1)	1.7.999	0.00	0.00	0.00
36	VALORI	1.8	X	X	X
361	Metale și pietre prețioase	1.8.1	0.00	0.00	0.00
362	Articole juvane	1.8.2	0.00	0.00	0.00
363	Activele moșteniri culturale	1.8.3	0.00	0.00	0.00
364	Alte valori	1.8.4	0.00	0.00	0.00
	TOTAL VALORI (1.8.999=1.8.1+1.8.2+1.8.3+1.8.4)	1.8.999	0.00	0.00	0.00
37	ACTIVE NEPRODUCTIVE	1.9	X	X	X
371	Terenuri	1.9.1	252,532.08	252,532.08	252,532.08
372	Resurse naturale	1.9.2	0.00	0.00	0.00
	TOTAL ACTIVE NEPRODUCTIVE	1.9.999	252,532.08	252,532.08	252,532.08
	TOTAL ACTIVE NEFINANCIARE (2=1.3+1.4.999+1.5.999+1.6.999+1.7.999+1.8.999+1.9.999)	2	18,187,840.07	17,968,573.11	17,968,573.11
4	ACTIVE FINANCIARE	3	X	X	X
41	CREANȚE INTERNE	3.1	X	X	X
413	Valori mobiliare de stat (cu excepția acțiunilor) procurate pe piața primară	3.1.1	0.00	0.00	0.00
414	Garanți de stat interne	3.1.2	0.00	0.00	0.00
415	Acțiuni și alte forme de participare în capital în interiorul țării	3.1.3	0.00	0.00	0.00
418	Alte creanțe interne ale bugetului	3.1.4	0.00	0.00	0.00
419	Alte creanțe ale instituțiilor bugetare	3.1.5	21,940.02	22,920.71	22,920.71
	TOTAL CREANȚE INTERNE (3.1.999=3.1.1+3.1.2+3.1.3+3.1.4+3.1.5)	3.1.999	21,940.02	22,920.71	22,920.71

Raportul privind veniturile și cheltuielile
în perioada Tr.4-2021

Bugetul de Stat 11
Curtea de Conturi 0104
N/A N/A
Lei

Cod	Denumirea indicatorului	Codul fondului	Suma
1	2	3	4
100	Venituri (1=1.1+1.2+1.3+1.4+1.5)	1	49,801,245.82
110	IMPOZITE I TAXE (1.1=1.1.1+1.1.2+1.1.3+1.1.4)	1.1	0.00
111	Impozite pe venit	1.1.1	0.00
113	Impozite pe bunurile imobiliare	1.1.2	0.00
114	Impozite și taxe pe mărțur și servicii	1.1.3	0.00
115	Taxe asupra comerțului exterior și operațiunilor externe	1.1.4	0.00
120	CONTRIBUȚII PRIME DE ASIGURARI OBLIGATORII (1.2=1.2.1+1.2.2)	1.2	0.00
121	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	1.2.1	0.00
122	Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală	1.2.2	0.00
130	GRANTURI PRIMITE (1.3=1.3.1+1.3.2)	1.3	0.00
131	Granturi primite de la guvernele altor state	1.3.1	0.00
132	Granturi primite de la organizațiile internaționale	1.3.2	0.00
140	ALTE VENITURI (1.4=1.4.1+1.4.2+1.4.3+1.4.4+1.4.5+1.4.8)	1.4	49,801,245.82
141	Venituri din proprietate	1.4.1	0.00
142	Venituri din vânzarea marțurilor și serviciilor	1.4.2	0.00
143	Amenzi și sancțiuni	1.4.3	0.00
144	Donații voluntare	1.4.4	0.00
145	Alte venituri și venituri neidentificate	1.4.5	0.00
148	Alte venituri și finanțari	1.4.8	49,801,245.82
190	TRANSFERURI PRIMITE ÎN CADRUL BUGETULUI PUBLIC NAIONAL (1.5=1.5.1+1.5.2+1.5.3+1.5.4)	1.5	0.00
191	Transferuri primite între bugetul de stat și bugetele locale	1.5.1	0.00
192	Transferuri primite în cadrul bugetului consolidat central	1.5.2	0.00
193	Transferuri primite între bugete locale în cadrul unei unități administrativ-teritoriale	1.5.3	0.00
194	Transferuri primite între bugetele locale a diferitor unități administrativ-teritoriale	1.5.4	0.00
200	Cheltuieli (2=2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6+2.7+2.8+2.9)	2	50,208,418.28
210	CHELTUIELI DE PERSONAL (2.2=2.2.1+2.1.2)	2.1	39,922,191.24
211	Remunerarea muncii	2.1.1	30,947,922.41
212	Contribuții și prime de asigurări obligatorii	2.1.2	8,974,268.83
220	BUNURI I SERVICII (2.3=2.4.1+2.4.2+2.4.3)	2.2	6,241,038.76
221	Bunuri- cheltuieli privind utilizarea stocurilor	2.2.1	1,108,303.42
222	Servicii	2.2.2	5,132,735.33
230	CHELTUIELI PRIVIND DEPRECIEREA ACTIVELORE (2.3=2.3.1+2.3.2)	2.3	2,158,537.36
231	Cheltuieli privind uzura mijloacelor fixe	2.3.1	1,589,538.32
232	Cheltuieli privind amortizarea activelor nemateriale	2.3.2	568,999.03
240	DOBÎNZI (2.4=2.4.1+2.4.2+2.4.3)	2.4	0.00
241	Dozînz achitate la datoria externă	2.4.1	0.00
242	Dozînz achitate la datoria internă	2.4.2	0.00
243	Dozînz la împrumuturile altor nivele ale sistemului bugetar	2.4.3	0.00
250	SUBSIDII (2.5=2.5.1+2.5.2+2.5.3+2.5.4)	2.5	0.00
251	Subsidii acordate întreprinderilor de stat și municipale	2.5.1	0.00
252	Subsidii acordate întreprinderilor private	2.5.2	0.00
253	Subsidii acordate organizațiilor obștești	2.5.3	0.00
254	Subsidii acordate autoritațiilor/instituțiilor publice la autogestune	2.5.4	0.00
260	GRANTURI ACORDATE (2.6=2.6.1+2.6.2+2.6.3)	2.6	0.00
261	Granturi acordate guvernelor altor state	2.6.1	0.00
262	Granturi acordate organizațiilor internaționale	2.6.2	0.00
263	Granturi oferite persoanelor fizice	2.6.3	0.00
270	PRESTAȚII SOCIALE (2.7=2.7.1+2.7.2+2.7.3)	2.7	1,888,660.92
271	Prestații sociale	2.7.1	0.00
272	Prestații de asistență socială	2.7.2	0.00
273	Prestații sociale ale angajaților	2.7.3	1,888,660.92
280	ALTE CHELTUIELI (2.8=2.8.1+2.8.2+2.8.3)	2.8	0.00
281	Alte cheltuieli curente	2.8.1	0.00
282	Alte cheltuieli capitale	2.8.2	0.00
283	Alte cheltuieli ale instituțiilor bugetare	2.8.3	0.00
290	TRANSFERURI ACORDATE ÎN CADRUL BUGETULUI PUBLIC NAIONAL (2.9=2.9.1+2.9.2+2.9.3+2.9.4)	2.9	0.00
291	Transferuri acordate între bugetul de stat și bugetele locale	2.9.1	0.00
292	Transferuri acordate în cadrul bugetului consolidat central	2.9.2	0.00
293	Transferuri acordate între bugetele locale în cadrul unei unități administrativ-teritoriale	2.9.3	0.00
294	Transferuri acordate între bugetele locale a diferitor unități administrativ teritoriale	2.9.4	0.00
	Rezultatul anului curent (3=1-2)	3	-405,170.44

Raport privind fluxul mijloacelor bănești
În perioada Tr.4-2021

Bugetul de Stat 11
Curtea de Conturi 0104
N/A N/A
Lei

Cod	Denumirea indicatorului	Codul rîndului	Suma
1	2	3	4
	ACTIVITATEA OPERATIONALĂ	1	X
100	VENITURI (2=2.1+2.2+2.3+2.4+2.5)	2	49,801,245.82
110	IMPOZITE ȘI TAXE (2.1=2.1.1+2.1.2+2.1.3+2.1.4)	2.1	0.00
111	Impozite pe venit	2.1.1	0.00
113	Impozite pe bunurile imobiliare	2.1.2	0.00
114	Impozite și taxe pe mărțur și servicii	2.1.3	0.00
115	Taxe asupra comerțului exterior și operațiunilor externe	2.1.4	0.00
120	CONTRIBUȚII ȘI PRIME DE ASIGURĂRI OBLIGATORII (2.2=2.2.1+2.2.2)	2.2	0.00
121	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	2.2.1	0.00
122	Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală	2.2.2	0.00
130	GRANTURI PRIMITE (2.3=2.3.1+2.3.2)	2.3	0.00
131	Granturi primite de la guvernele altor state	2.3.1	0.00
132	Granturi primite de la organizațiile internaționale	2.3.2	0.00
140	ALTE VENITURI (2.4=2.4.1+2.4.2+2.4.3+2.4.4+2.4.5+2.4.6)	2.4	49,801,245.82
141	Venituri din proprietate	2.4.1	0.00
142	Venituri din vânzarea marțurilor și serviciilor	2.4.2	0.00
143	Amenzi și sancțiuni	2.4.3	0.00
144	Donații voluntare	2.4.4	0.00
145	Alte venituri și venituri neidentificate	2.4.5	0.00
149	Alte venituri și finanțari	2.4.6	49,801,245.82
160	TRANSFERURI PRIMITE ÎN CADRUL BUGETULUI PUBLIC NAȚIONAL (2.5=2.5.1+2.5.2+2.5.3+2.5.4)	2.5	0.00
161	Transferuri primite între bugetul de stat și bugetele locale	2.5.1	0.00
162	Transferuri primite în cadrul bugetului consolidat central	2.5.2	0.00
163	Transferuri primite între bugetele locale în cadrul unei unități administrativ-teritoriale	2.5.3	0.00
164	Transferuri primite între bugetele locale a diferitor unități administrativ-teritoriale	2.5.4	0.00
200	CHELTUIELI (3=3.1+3.2+3.3+3.4+3.5+3.6+3.7+3.8)	3	46,749,922.58
210	CHELTUIELI DE PERSONAL (3.1=3.1.1+3.1.2)	3.1	39,759,362.61
211	Remunerarea muncii	3.1.1	30,832,856.96
212	Contribuții și prime de asigurări obligatorii	3.1.2	8,926,705.95
220	BUNURI ȘI SERVICII (3.2=3.2.1)	3.2	5,094,856.95
222	Servicii	3.2.1	5,094,856.95
240	DOBÎNZI (3.3=3.3.1+3.3.2+3.3.3)	3.3	0.00
241	Dobînză achitate la datoria externă	3.3.1	0.00
242	Dobînză achitate la datoria internă	3.3.2	0.00
243	Dobînză la împrumuturile altor nivele ale sistemului bugetar	3.3.3	0.00
250	SUBSIDII (3.4=3.4.1+3.4.2+3.4.3+3.4.4)	3.4	0.00
251	Subsidii întreprinderilor de stat și municipale	3.4.1	0.00
252	Subsidii întreprinderilor private	3.4.2	0.00
253	Subsidii organizațiilor obștești	3.4.3	0.00
254	Subsidii acordate autorităților/instituțiilor publice la autogestune	3.4.4	0.00
260	GRANTURI ACORDATE (3.5=3.5.1+3.5.2+3.5.3)	3.5	0.00
261	Granturi acordate guvernelor altor state	3.5.1	0.00
262	Granturi acordate organizațiilor internaționale	3.5.2	0.00
263	Granturi oferite persoanelor fizice	3.5.3	0.00
270	PRESTAȚII SOCIALE (3.6=3.6.1+3.6.2+3.6.3)	3.6	1,895,703.02
271	Prestații sociale	3.6.1	0.00
272	Prestații de asistență socială	3.6.2	0.00
273	Prestații sociale ale angajaților	3.6.3	1,895,703.02
280	ALTE CHELTUIELI (3.7=3.7.1+3.7.2)	3.7	0.00
281	Alte cheltuieli curente	3.7.1	0.00
282	Alte cheltuieli capitale	3.7.2	0.00
290	TRANSFERURI ACORDATE ÎN CADRUL BUGETULUI PUBLIC NAȚIONAL (3.8=3.8.1+3.8.2+3.8.3+3.8.4)	3.8	0.00
291	Transferuri acordate între bugetul de stat și bugetele locale	3.8.1	0.00
292	Transferuri acordate în cadrul bugetului consolidat central	3.8.2	0.00
293	Transferuri acordate între bugetele locale în cadrul unei unități administrativ-teritoriale	3.8.3	0.00
294	Transferuri acordate între bugetele locale a diferitor unități administrativ-teritoriale	3.8.4	0.00
	Fluxul net al activității operaționale(4=2-3)	4	3,051,323.24
	ACTIVITATEA INVESTIȚIONALĂ	5	X
300	ACTIVE NEFINANCIARE	6	X
	Procurări de Active Nefinanciare (6.1=6.1.1+6.1.2+6.1.3+6.1.4+6.1.5+6.1.6+6.1.7)	6.1	3,051,323.24
310	MIJLOACE FIXE (6.1.1=6.1.1.1+6.1.1.2+6.1.1.3+6.1.1.4+6.1.1.5+6.1.1.6+6.1.1.7+6.1.1.8+6.1.1.9)	6.1.1	2,019,555.36
311	Căldiri	6.1.1.1	0.00
312	Construcții speciale	6.1.1.2	0.00
313	Instalații de transmisie	6.1.1.3	0.00
314	Mașini și utilaje	6.1.1.4	1,904,450.36
315	Mijloace de transport	6.1.1.5	0.00
316	Unelte și scule, inventar de producere și gospodăresc	6.1.1.6	0.00
317	Active nemateriale	6.1.1.7	115,105.00
318	Alte mijloace fixe	6.1.1.8	0.00
319	Investiții capitale în active în curs de execuție	6.1.1.9	0.00
320	REZERVELE MATERIALE ALE STATULUI (6.1.2=6.1.2.1+6.1.2.2+6.1.2.3)	6.1.2	0.00
321	Rezerve materiale de stat strategice	6.1.2.1	0.00

Raport privind executarea bugetului
 în perioada Tr.4-2021

Bugetul de Stat 11
 Curtea de Conturi 0104
 N/A N/A
 Lei

Denumirea indicatorului	Codul indicatorului	ECO k1-k5	Aprobat inițial pe an	Plan precizat pe an	Executat în perioada de gestiune	Venituri / cheltuieli efective	TOTAL Creante	TOTAL Datorii	Inclusiv creanțe cu termen de achitare expirat	Inclusiv datorii cu termen de achitare expirat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
I. VENITURI, TOTAL	1		50,209,500.00	49,864,500.00	49,801,245.82	49,801,245.82				
	1.1	111								
	1.1.0									
	1.2	113								
	1.2.0									
	1.3	114								
	1.3.0									
	1.4	115								
	1.4.0									
	1.5	131								
	1.5.0									
	1.6	132								
	1.6.0									
	1.7	141								
	1.7.0									
	1.8	142								
	1.8.0									
	1.9	143								
	1.9.0									
	1.10	144								
	1.10.0									
	1.11	145								
	1.11.0									
	1.12	149	50,209,500.00	49,864,500.00	49,801,245.82	49,801,245.82				
	1.12.0									
Finanțarea din bugetul de stat	1.12.0	149800	50,209,500.00	49,864,500.00	49,801,245.82	49,801,245.82				
	1.13	191					X	X	X	X
	1.13.0						X	X	X	X
	1.14	192					X	X	X	X
	1.14.0						X	X	X	X
	1.15	193					X	X	X	X
	1.15.0						X	X	X	X
	1.16	194					X	X	X	X
	1.16.0						X	X	X	X
II. CHELTUIELI, TOTAL	2		48,757,500.00	48,795,900.00	48,749,922.58	50,208,418.26	18,868.67	2,887,662.18		
	2.1	211	31,938,000.00	30,833,000.00	30,832,866.86	30,947,922.41		2,212,688.34		
	2.1.0									

Informații privind circulația mijloacelor fixe, uzura mijloacelor fixe și amortizarea activelor nemateriale
 în perioada Tr.4-2021

Bugetul de Stat 11
 Contul de Conturi 0104
 N/A N/A
 Lei

Co d	Denumirea indicatorului	Co dul in dul ui	Sold la Inceputul perioadei	Total majorarea valorii	Procurari	Din contul investițiilor capitale	Reparari capitale	Primit cu titlul gratuit	Donații, sponsorizare, ajutoare umanitare	Alte majorari	Reevalua rea (+)	Total micșorarea valorii	Din contul investițiilor capitale	Realizare a	Transmis cu titlul gratuit	Cesate sau trecuri la pierderi	Reevalua rea (-)	Transmis e la terți	Alte micșorări	Soldul la sfârșitul perioadei
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	TOTAL (1=1.1+1.2+1.3 +1.4+1.5+1.6+ 1.7+1.8+1.9)	1	48,525,066.5 0	2,019,555. 36	2,019,555. 36	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,804,912. 20	0.00	0.00	0.00	1,804,912. 20	0.00	0.00	0.00	48,739,709.86
31 1	Clădiri	1.1	20,630,947.0 0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	X	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	20,630,947.00
31 2	Construcții speciale	1.2	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	X	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
31 3	Instalații de transmisie	1.3	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	X	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
31 4	Maini i utlaj	1.4	14,771,008.3 9	1,904,450. 36	1,904,450. 36	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,145,695. 20	X	0.00	0.00	1,145,695. 20	0.00	0.00	0.00	15,529,761.55
31 5	Mijloace de transport	1.5	5,361,772.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	X	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5,361,772.00
31 6	Unelte i scule, inventar de producere i gospodăresc	1.6	2,344,802.25	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	29,958.00	X	0.00	0.00	29,958.00	0.00	0.00	0.00	2,314,844.25
31 7	Active nemateriale	1.7	5,395,599.06	115,105.00	115,105.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	629,259.00	X	0.00	0.00	629,259.00	0.00	0.00	0.00	4,881,445.06
31 8	Alte mijloace fixe	1.8	20,939.80	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	X	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	20,939.80
31 9	Investiții capitale în active în curs de execuție	1.9	0.00	0.00	0.00	X	X	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Informații privind uzura mijloacelor fixe și amortizarea activelor nemateriale
 în perioada Tr.4-2021

Bugetul de Stat 11
 Contul de Conturi 0104
 N/A N/A
 Lei

C	Denumirea indicatorului	Co dul rân dul ui	Sold de uzură a mijloacelor fixe și amortizarea activelor nemateriale la situația de 01.01	Total majorare a uzurii și amortizării mijloacelor fixe	Calculat uzura mijloacelor fixe și amortizarea activelor nemateriale	Uzura din contul mijloacelor fixe primite cu titlu gratuit	Uzura din contul mijloacelor fixe primite ca donație, sponsorizare, ajutoare umanitare	Alte majorări	Total micșorare a uzurii și amortizării mijloacelor fixe	Uzura din contul mijloacelor fixe realizate	Uzura din contul mijloacelor fixe transmise cu titlu gratuit	Uzura din contul mijloacelor fixe casate sau trecute la pierderi	Alte micșorări	Sold uzura mijloacelor fixe și amortizarea activelor nemateriale la sfârșitul perioadei
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	TOTAL (1=1.1+1.2+1.3+1.4+1.5+1.6+1.7+1.8)	1	31,914,317.49	2,156,537.35	2,156,537.35	0.00	0.00	0.00	1,804,912.20	0.00	1,804,912.20	0.00	0.00	32,265,942.64
31	Căldiri	1.1	8,478,639.48	515,773.68	515,773.68	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	8,994,413.16
31	Construcții speciale	1.2	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
31	Instalații de transmisie	1.3	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
31	Maini și utilaje	1.4	12,940,640.64	767,310.61	767,310.61	0.00	0.00	0.00	1,145,695.20	0.00	1,145,695.20	0.00	0.00	12,562,256.05
31	Mijloace de transport	1.5	5,078,719.50	83,426.00	83,426.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5,162,145.50
31	Unelte și scule, inventar de producere și gospodăresc	1.6	1,972,824.39	223,028.03	223,028.03	0.00	0.00	0.00	29,958.00	0.00	29,958.00	0.00	0.00	2,165,804.42
31	Active nemateriale	1.7	3,443,493.48	566,999.03	566,999.03	0.00	0.00	0.00	629,259.00	0.00	629,259.00	0.00	0.00	3,381,233.51
31	Alte mijloace fixe	1.8	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Informații privind circulația stocului de materiale circulante și a rezervelor de stat
 în perioada Tr.4-2021

Bugetul de Stat 11
 Contul de Conturi 0104
 N/A N/A
 Lei

Co d	Denumirea indicatorului	Cod ul rind ului	Sold la începutul perioadei	Total majorarea stocului	Procurarea	Primita cu titlu gratuit	Donații, sponsorizare, ajutoare umanitare	Reevaluarea (+)	Alte majorări	Total micșorarea stocului	Realizarea	Transferiri cu titlu gratuit	Cesarea	Reevaluarea (-)	Transferite la terți	Alte micșorări	Sold la sfârșitul perioadei
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	TOTAL (1=1.1+1.2)	1	1,324,358.98	1,024,218.45	1,024,218.45	0.00	0.00	0.00	0.00	1,108,303.42	0.00	0.00	1,108,303.42	0.00	0.00	0.00	1,240,274.01
32	Rezerve de stat (1.1=1.1.1+1.1.2+1.1.3)	1.1	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
32	Rezervele materiale de stat	1.1.1	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
32	Rezerve de mobilizare	1.1.2	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
32	Alte rezerve materiale	1.1.3	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
33	Stocuri de materiale circulante (1.2=1.2.1+1.2.2+1.2.3+1.2.4+1.2.5+1.2.6+1.2.7+1.2.8+1.2.9)	1.2	1,324,358.98	1,024,218.45	1,024,218.45	0.00	0.00	0.00	0.00	1,108,303.42	0.00	0.00	1,108,303.42	0.00	0.00	0.00	1,240,274.01
33	Combustibil, carburanți și lubrifianți	1.2.1	5,679.09	481,452.69	481,452.69	0.00	0.00	0.00	0.00	475,599.00	0.00	0.00	475,599.00	0.00	0.00	0.00	11,532.78
33	Piese de schimb	1.2.2	237,790.51	140,385.00	140,385.00	0.00	0.00	0.00	0.00	78,689.12	0.00	0.00	78,689.12	0.00	0.00	0.00	299,486.39
33	Produse alimentare	1.2.3	0.00	6,505.00	6,505.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	6,505.00
33	Medicamente și materiale sanitare	1.2.4	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
33	Materiale pentru scopuri didactice, științifice și alte scopuri	1.2.5	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
33	Materiale de uz gospodăresc și rechizite de birou	1.2.6	685,662.72	297,587.52	297,587.52	0.00	0.00	0.00	0.00	476,926.51	0.00	0.00	476,926.51	0.00	0.00	0.00	506,323.73
33	Materiale de construcție	1.2.7	4,378.52	8,974.24	8,974.24	0.00	0.00	0.00	0.00	9,802.47	0.00	0.00	9,802.47	0.00	0.00	0.00	3,550.29
33	Accesorii de pal, îmbrăcăminte, încălțăminte	1.2.8	1,485.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,485.00	0.00	0.00	1,485.00	0.00	0.00	0.00	0.00
33	Alte materiale	1.2.9	389,363.14	89,314.00	89,314.00	0.00	0.00	0.00	0.00	65,801.32	0.00	0.00	65,801.32	0.00	0.00	0.00	412,875.82

Informație privind executarea bugetului
 în perioada Tr.4-2021

Bugetul de Stat 11
 Curtea de Conturi 0104
 N/A N/A
 Serviciul bugetar-fiscal 0112
 Auditul extern 00027
 Lei

Denumirea indicatorului	Codul indicatorului	P1+P2	P3	S3+S4	S5+S6	Codul proiectului	ECO k1-k6	Aprobat inițial pe an	Plan precizat pe an	Executat în perioada de gestiune	Venituri / cheltuieli efective	TOTAL Creanțe	TOTAL Datorii	Inclusiv cu termen de achitare expirat Creanțe	Inclusiv cu termen de achitare expirat Datorii
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
I. VENITURI, TOTAL	1							50,209,500.00	49,864,500.00	49,801,245.82	49,801,245.82				
Finanțarea din bugetul de stat	1.0						149800	50,209,500.00	49,864,500.00	49,801,245.82	49,801,245.82				
II. CHELTUIELI, TOTAL	2							48,767,500.00	48,795,900.00	48,748,922.58	50,208,418.28	18,888.87	2,887,852.18		
Salariul de baza	2.0	0510					211110				22,582,216.55				
Sporul și suplimentul la salariul de baza	2.0	0510					211120				6,443,692.40				
Premieri	2.0	0510					211140				1,922,013.48				
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	2.0	0510					211180	31,938,000.00	30,833,000.00	30,832,658.68			2,212,888.34		
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	2.0	0510					212100	9,282,000.00	8,830,193.84	8,829,899.79	8,974,268.83		635,841.89		
Prime de asigurare obligatorii de asistență medicală achitate de angajatori pe teritoriul țării	2.0	0510					212210		96,806.16	96,806.16		4,882.16			
Cheltuieli privind utilizarea combustibilului, carburanților și lubrifianților	2.0	0510					221110				475,599.00				
Cheltuieli privind utilizarea pieselor de schimb	2.0	0510					221120				78,689.12				
Cheltuieli privind utilizarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	2.0	0510					221160				476,926.51				
Cheltuieli privind utilizarea materialelor de construcții	2.0	0510					221170				9,802.47				
Cheltuieli privind utilizarea accesorilor de pat, îmbrăcăminte, încălțăminte	2.0	0510					221180				1,485.00				
Cheltuieli privind utilizarea altor materiale	2.0	0510					221190				65,801.32				
Energie electrică	2.0	0510					222110	335,000.00	250,000.00	250,000.00	253,275.52		3,275.52		
Energie termică	2.0	0510					222130	350,000.00	325,000.00	325,000.00	350,387.53		20,268.87		
Apă și canalizare	2.0	0510					222140	30,000.00	4,549.54	4,549.54	4,549.54		6.10		
Alte servicii comunale	2.0	0510					222190	10,000.00	8,895.53	8,895.53	8,884.00	31.49			
Servicii informaționale	2.0	0510					222210	1,238,100.00	270,750.00	287,570.00	252,351.48	11,025.00			
Servicii de telecomunicații	2.0	0510					222220	189,000.00	114,000.00	78,325.17	104,752.71		10,972.08		
Servicii de locașune	2.0	0510					222300	540,300.00	467,837.48	467,835.89	467,675.18	160.87	1,094.02		
Servicii de transport	2.0	0510					222400	1,383,800.00	1,448,985.94	1,447,238.74	1,447,371.79				

FD-348

Forma personală nr. 1/2011

Cămin nr. 1, Piața Mihail Kogălniceanu

București, România

Raport privind starea și efectivele de personal
în perioada Tr.4-2021Bugetul de Stat: 11
Curtea de Conturi RM: 0104Serviciul bugetar-fiscal: 0112
Auditul extern al finanțelor publice: 0010
Auditul extern: 00027
Alte activități cu caracter general: 300
Lei

Denumirea indicatorului	Codul activității funcționariatului	Codul funcției	Aprobare la începutul anului	Aprobare la sfârșitul anului	Numărul mediu prevăzut pe an	Numărul mediu real la finele anului 20__	Real în raport la începutul anului	Real în raport la sfârșitul anului
1	2	3	4	5	6	7	8	9
RAPORT nr. 3-1 privind starea și efectivele de personal ale autorităților publice centrale		1						
Numărul de instituții – total	001	1.1	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
Persoane (salariați) – total, inclusiv:	100	1.2	182.00	180.00	154.00	160.00	147.00	147.00
Conducători - total, din care:	110	1.3	44.00	44.00	43.00	42.0	42.00	41.0
- persoane care dețin funcții de conducere publică	111	1.4	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00
Funcționari ai nivelului de conducere, total, inclusiv:	112	1.5	37.00	37.00	36.00	35.0	35.00	34.0
- persoane care dețin funcții publice de conducere de nivel superior	113	1.6	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00
- persoane care dețin funcții publice de conducere	114	1.7	35.00	35.00	34.00	33.0	33.00	32.0
- persoane care dețin funcții publice de conducere cu statut special	115	1.8						
Funcționari publici de execuție - total, din care:	120	1.9	114.00	114.00	109.00	107.0	104.00	105.0
- consilierii	121	1.10	50.00	50.00	51.00	50.00	50.00	49.00
- specialiști	122	1.11						
- cu statut special	123	1.12	61.00	61.00	58.00	55.0	55.00	57.0
- alți funcționari	124	1.13						
Persoane care dețin funcții cu statut special	130	1.14						
Persoane din cadrul cabinetelor persoanelor ce exercită funcții de demnitate publică	140	1.15						
Persoane care desfășoară activități de servicii tehnice și auxiliare ce asigură funcționarea autorității publice, inclusiv:	150	1.16	2.00	2.00	2.00	1.00	1.00	1.00
- specialiști	151	1.17						
- conducători auto	152	1.18	2.00	2.00	2.00	1.00	1.00	1.00
- conducători	153	1.19						
Suma de control	999	1.20	518.00	518.00	498.00	487.0	477.00	476

Șeful instituției

Coordonator Serviciul DFAI

Șeful DRUC

Marian LUPU

nume, prenume

Natalia PADUCA

nume, prenume

Ulița ROSCO

nume, prenume

[semnătură]

[semnătură]

[semnătură]

Extras din „Raportul de Evaluare a Performanței Cheltuielilor Publice și a Responsabilității Financiare (CPRF), inclusiv Evaluarea Managementului Financiar Public Sensibil la Dimensiunea de Gen (aprilie 2022)

PILONUL ȘAPTE: Examinare externă și audit

IP-30. Auditul extern

Descrierea generală a caracteristicilor indicatorului din domeniul acoperit

Acest indicator examinează caracteristicile auditului extern. Conține patru dimensiuni și utilizează metoda **M1 (WL)** pentru agregarea scorurilor dimensiunilor. Perioada de timp este ultimii trei ani finalizați și acoperirea este AC.

Rezumatul scorurilor și tabelul de performanță

Indicator /dimensiune	Scor	Scurtă argumentare a scorului
IP-30 Auditul extern	C+	
30.1 1 Acoperirea și standardele de audit	A	Situațiile financiare ale tuturor unităților bugetare ale administrației publice centrale includ venituri, cheltuieli, active și pasive. Acestea sunt cuprinse în întregime în raportul anual privind executarea bugetului de stat care sunt auditate folosind Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit (ISSAI) pentru ultimii trei ani fiscali.
30.2 Prezentarea rapoartelor de audit către legislativ	A	Rapoartele de audit se prezintă legislativului în termen de patruzeci de zile de la primirea de către Curtea de Conturi (CCRM) a rapoartelor financiare.
30.3 Urmărirea ulterioară a auditului extern	A	Recomandările de audit sunt incluse în Hotărârea CCRM privind aprobarea rapoartelor de audit care sunt publicate. CCRM dispune de un mecanism intern eficient de urmărire ulterioară a recomandărilor de audit.
30.4 Independență a Instituției Supreme de Audit	C	Curtea de Conturi este independentă de executiv în ceea ce privește procedurile de numire și revocare a Președintelui CCRM, planificarea misiunilor de audit, aranjamentele pentru publicarea rapoartelor și execuția bugetului ISA. Cu toate acestea, bugetul este aprobat ca parte a procesului bugetar de stat. CCRM, conform cadrului legal, trebuie să aibă acces nerestricționat și în timp util la înregistrări, documentație și informații de la entitățile auditate (unități bugetare). Independența CCRM este asigurată de Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova.

Curtea de Conturi este consacrată în Constituția Republicii Moldova, cu independența, mandatul și organizarea acesteia prevăzute de Legea nr. 260 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova, adoptată în decembrie 2017.

Mandatul CCRM îi conferă competențe de a efectua audituri financiare, de conformitate și de performanță, examinând veniturile, cheltuielile, activele și pasivele instituțiilor publice centrale și locale. Acestea includ

întreprinderile de stat și municipale, societățile pe acțiuni în care statul sau municipalitatea dețin cota majoritară.

Strategia de audit a CCRM pentru anii 2019-2021, cât și cea aprobată recent pentru anii 2022-2024¹ urmează continuitatea strategică și îi ghidează prioritățile de audit:

- continuarea desfășurării misiunilor de audit de conformitate și performanță în domenii de importanță socioeconomică (sănătate și asigurări sociale, educație, reducerea sărăciei, dezvoltarea infrastructurii, reforma administrației publice centrale, reforma salariilor în sectorul public etc.);
- evaluarea obligatorie a nivelului de implementare a recomandărilor emise în misiunile anuale de audit financiar;
- efectuarea misiunilor de urmărire ulterioară, în special pentru a evalua impactul punerii în aplicare a recomandărilor emise în misiunile de audit tematice sau de sistem în domenii de importanță socioeconomică sau specifică;
- specializarea auditorilor pe tipuri de audit;
- standardizarea activităților de audit, inclusiv prin implementarea și utilizarea unui sistem software specializat;
- îmbunătățirea calității misiunilor de audit, a metodologiilor de audit și a abilităților profesionale ale personalului de audit².

30.1. Acoperirea și standardele de audit

Nivelul de performanță și dovezi pentru stabilirea scorului dimensiunii

Conform art. 32. „Mandatul de audit” din Legea nr. 260/2017, Curtea de Conturi este obligată să efectueze anual auditul financiar al:

- raportului Guvernului privind executarea bugetului de stat;
- raportului Guvernului privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat;
- raportului Guvernului privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală;
- rapoartelor ministerelor privind executarea bugetelor.

Auditul public extern al Curții de Conturi a acoperit întregul sector public și a cuprins 100% din cheltuielile totale ale administrației publice centrale în anii 2019 și 2020, dar un pic mai puțin de 100% în anul 2018.

Tabel 30.1: Acoperirea auditului extern (unități bugetare), AF 2018-2020

Unități	Auditul rapoartelor financiare (D/N):			Cheltuieli	Cheltuieli acoperite de cel puțin un audit (%)
	2018	2019	2020		
Bugetul de stat – BS (Ministerul Finanțelor)	Da	Da	Da	38,7 MILIARDE – AF 2018 43,1 MILIARDE – AF 2019 49,6 MILIARDE – AF 2020	2018 – 92% 2019 – 100% 2020 – 100%
Bugetul asigurărilor sociale de stat – BASS (gestionat de Casa Națională de Asigurări)	Da	Da	Da	19,47 MILIARDE – AF 2018 21,6 MILIARDE – AF 2019 24,2 MILIARDE – AF 2020	2018 – 86% 2019 – 100% 2020 – 100%

¹ Hotărârea nr.70 din 14.12.2021 „Privind aprobarea Strategiei de audit a Curții de Conturi pe anii 2022-2024”: <https://www.ccrm.md/ro/strategie-de-audit-3572.html>.

² Strategia de audit a Curții de Conturi 2019-2021 (Plan multianual).

Fonduri de asigurări obligatorii în medicină – FAOM (administrare de Compania Națională de Asigurări în Medicină)	Da	Da	Da	6,7 MILIARDE – AF 2018 21,6 MILIARDE – AF 2019 8,4 MILIARDE – AF 2020	2018 – 100% 2019 – 100% 2020 – 100%
9 ministere	Da	Da	Da	12,7 MILIARDE – AF 2018 12,9 MILIARDE – AF 2019 17,7 MILIARDE – AF 2020	2018 – 72% 2019 – 100% 2020 – 100%

Procesul de audit al CCRM urmează standardele internaționale ale INTOSAI și IFAC (Federația Internațională a Contabililor), precum și ale COBIT și ISACA (Asociația de Audit și Control al Sistemelor Informaționale) pentru auditul TI.

Pentru a se conforma cu standardele ISSAI, Curtea de Conturi (CCRM) stabilește politici și proceduri pentru activitatea sa. Acestea sunt prezentate într-un manual de audit, un sistem de control al calității și diverse alte instrumente de audit care ghidează auditorii către un set de pași necesari pentru a asigura că auditurile sunt efectuate în conformitate cu standardele profesionale și politicile ISA.

Scorul pentru această dimensiune este A.

30.2. Prezentarea rapoartelor de audit către legislativ

Nivelul de performanță și dovezi pentru stabilirea scorului dimensiunii

Conform art. 47 „Calendarul bugetar” din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, Ministerul Finanțelor, Casa Națională de Asigurări Sociale și Compania Națională de Asigurări în Medicină întocmesc și prezintă spre auditare Curții de Conturi rapoartele anuale privind executarea bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală – până la *15 aprilie* a anului următor anului bugetar încheiat. Curtea de Conturi prezintă raportul de audit Guvernului și Parlamentului – până la *1 iunie* a anului următor anului bugetar încheiat.

Din cauza pandemiei, conform Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.17 din 13.04.2020 (pct. 15 subpunctele 1-4) și, respectiv, nr.1 din 01.04.2021 (pct. 17), pentru 2019 și 2020 a fost extins termenul de prezentare a celor 3 Rapoarte bugetare principale de administratorii bugetelor și a fost stabilit termenul de 45 de zile pentru auditarea lor.

Prin Decizia sa nr. 28 din 06.07.2020, Curtea de Conturi a decis să prezinte obligatoriu toate rapoartele de audit Guvernului, Președintelui și Parlamentului Republicii Moldova.

Tabel 30.2: Momentul prezentării rapoartelor de audit către legislativ

Ani fiscali	Data primirii rapoartelor financiare de către instituția de audit	Data prezentării rapoartelor financiare auditate către Legislativ	Zile de întocmire a rapoartelor de audit	Urmărire ulterioară eficientă și în timp util de către executiv sau entitatea auditată (D/N)
2018	BS – 26.04.2019 BASS – 15.04.2019 FAOM – 14.05.2019	BS, BASS, FAOM - 31.05.2019	45	Da
2019	BS – 15.06.2020 BASS – 19.06.2020 FAOM – 15.06.2020	BS – 30.07.2020 BASS, FAOM – 29.07.2020	45	Da

2020	BS – 12.05.2021 (09.06.2021) BASS – 13.05.2021 FAOM – 15.04.2021	BS – 30.06.2021 BASS, FAOM – 21.06.2021	45	Da
------	--	---	----	----

Sursa datelor: Curtea de Conturi

- Data primirii de către ISA a rapoartelor de executare bugetară: [Scrisorile nr.: 1\) 12/4-7-61 din 26.04.2019; 2\) II-03/10-3868 din 15.04.2019; 3\) 01-03/779 din 14.05.2019; 4\) 12/4-7-54 din 15.06.2020; 5\) II-03/10-6309 din 19.06.2020; 6\) 01-03/990 din 15.06.2020; 7\) 12/4-7-36 din 12.05.2021 \(nr. 12/4-7-43 din 07.06.2021\); 8\) 2078 din 13.05.2021; 9\) 01-08/937 din 14.04.2021;](#)
- Data prezentării rapoartelor financiare auditate: [Scrisorile nr.: 1\) 06 / 01-603-19 din 31.05.2019; 2\) 06-608-20 din 29.07.2020; 3\) 06-637-20 din 30.07.2020; 4\) 06/1-461-21 din 30.06.2021; 5\) 06/1-421-21 din 21.06.2021.](#)

Scorul pentru această dimensiune este A.

30.3. Urmărirea ulterioară a auditului extern

Nivelul de performanță și dovezi pentru stabilirea scorului dimensiunii

Curtea de Conturi emite recomandări de audit către entitățile auditate și organele lor ierarhic superioare prin Hotărârile sale privind aprobarea rapoartelor de audit, iar în cazul auditului financiar – prin Scrisorile către conducere. Entitățile, la rândul lor, sunt obligate prin art. 37 din Legea nr. 260/2017 să întreprindă măsurile necesare și să informeze Curtea despre acestea în termenele prevăzute. Informațiile și răspunsurile transmise de entități sunt plasate în sistemul informațional al Curții, care este direct legat de site-ul oficial al Curții, făcând astfel toate acestea accesibile publicului.

Pe parcursul misiunii de audit, echipele de audit asigură comunicarea cu entitatea, informând factorii de decizie cu privire la aspectele rezultate din activitatea de audit. Ca urmare, entitatea poate remedia unele nereguli/erori în timpul misiunii până la finalizarea raportului de audit. Dreptul entității auditate de a prezenta observații cu privire la proiectul raportului de audit este respectat, iar Curtea ia în considerare comentariile și explicațiile furnizate.

Curtea de Conturi dispune de un mecanism intern de monitorizare a implementării recomandărilor de audit. Curtea aplică trei metode de evaluare/monitorizare a implementării recomandărilor de audit:

- evaluarea nivelului de implementare prin Sistemul informatic automatizat „Audit CCRM”;
- stabilirea unui obiectiv separat în misiunile de audit în curs;
- realizarea misiunilor de urmărire ulterioară (follow-up).

Informațiile din sistemul de monitorizare servesc ca un bun punct de plecare pentru planificarea următorului audit financiar. În acest sens, auditorii analizează acțiunile întreprinse pentru implementarea recomandărilor anterioare și întocmesc documentul standardizat respectiv.

Tabel 30.3: Analiza informațiilor din Sistemul informatic automatizat „Audit CCRM” (la situația din 29 iulie 2021³)

	2018	2019	2020	Total
Numărul de hotărâri	42	36	62	140
Total recomandări emise	1.193	751	1.556	3.500
Recomandări implementate	193	151	131	475
Recomandări implementate parțial	170	90	98	358
Recomandări neimplementate	830	476	438	2.195
Recomandări cu termen neexpirat			438	438
Misiuni follow-up	5	5	3	13

Sursa: Curtea de Conturi

³ SIA „Audit CCRM” este un sistem în timp real care este actualizat de câte ori sunt introduse informații noi fără vreo posibilitate de a extrage date la o anumită perioadă de timp. Datele din tabel reflectă situația din perioada misiunii de colectare a datelor.

Curtea de Conturi a dezvoltat relații profesionale cu o comisie nou formată a Parlamentului Republicii Moldova – Comisia de Control al Finanțelor Publice (CCFP). Comisia a devenit pe deplin operațională în 2020, cu mecanisme și proceduri stabilite pentru o cooperare eficientă între CCFP și CCRM, cum ar fi audierea rapoartelor de audit la ședințele Comisiei, cu participarea reprezentanților Curții de Conturi și ai altor entități auditate, cooperarea în contextul urmăririi recomandărilor de audit, consultare cu CCRM în procesul de elaborare a inițiativelor legislative de către membrii CCFP. În 2020, CCFP a examinat 45 de rapoarte ale Curții de Conturi aprobate în diferiți ani.

Rapoartele de audit sunt examinate în ședințele comisiilor parlamentare. În 2018, 12 rapoarte de audit au fost examinate în 3 Comisii parlamentare. În 2019 au fost examinate 4 rapoarte de audit, dintre care 1 în cadrul Comisiei parlamentare de profil.

Scorul pentru această dimensiune este A.

30.4. Independența Instituției Supreme de Audit

Nivelul de performanță și dovezi pentru stabilirea scorului dimensiunii

Articolul 133 din Constituția Republicii Moldova stipulează rolul CCRM, structura acesteia, procedura de numire a Președintelui și responsabilitatea CCRM de a prezenta un raport anual Parlamentului. Constituția nu precizează însă aspectul cel mai important – statutul CCRM, ca instituție independentă și că este instituția supremă de audit din țară.

În acest caz, întrucât statutul Curții de Conturi nu este consacrat în Constituție, normele cuprinse în legislația de nivel doi sunt supuse mai des unor eventuale modificări și, astfel, prezintă un risc de dependență a Instituției de cererile și deciziile politice.

Totuși, Legea CCRM prevede că CCRM are independență organizațională, funcțională, operațională și financiară și, în exercitarea atribuțiilor și împuternicirilor sale, Curtea de Conturi nu poate fi direcționată sau controlată de nicio persoană fizică sau juridică⁴. CCRM activează independent de Guvern, de alte organizații publice, de alte persoane juridice de drept public sau privat și de persoane fizice⁵.

Tabel 30.4: Evaluarea criteriilor de independență

Element/ Cerințe	Îndeplinit (da /nu)	Dovezi folosite/Comentarii
1. ISA activează independent de executiv în ceea ce privește:		
- procedurile de numire și revocare a conducătorului ISA	Da	Constituția Republicii Moldova prevede în mod expres procedura de numire și durata mandatului Președintelui și membrilor CCRM. Organul de numire este Parlamentul. Legea organică a Curții de Conturi (nr.260/2017) prevede în mod expres statutul, independența și garanțiile necesare în procesul de exercitare a funcției de președinte și membru al Curții de Conturi, descrie procedura de numire, prevede împrejurările în care mandatul membrului Curții de Conturi poate înceta și invocă cazuri în care membrul poate fi revocat

⁴ Legea CCRM, art. 3 alin.(2), (3).

⁵ Legea CCRM, art. 5 alin.(3).

		<p>sau suspendat. După acordarea mandatului, Președintele și membrii CCRM dobândesc statutul de persoană de demnitate publică, apolitică, independentă și inamovibilă, criteriile prevăzute de legea organică a CCRM. Astfel, protecția împotriva demiterii arbitrare este asigurată legal de 2 legi: Legea organică a CCRM (nr. 260/2017) și Legea privind statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr.199 din 16.07.2010. Participarea Guvernului este exclusă la selectarea și numirea Președintelui și a membrilor CCRM.</p> <p>Numirea Președintelui și a membrilor CCRM a fost organizată și efectuată cu respectarea prevederilor Legii nr. 260/2017, condițiilor prevăzute de Regulamentul Parlamentului și Regulamentul Curții de Conturi privind procedura de organizare și desfășurare a concursului public de selectare a candidaților pentru funcția de membru al Curții de Conturi</p>
<p>- planificarea misiunilor de audit</p>	<p>Da</p>	<p>Articolul 9 „Planificarea activității de audit” din Legea nr. 260/2017 prevede independența procesului decizional la planificarea activității de audit a CCRM. Curtea de Conturi decide în mod independent asupra programului activității de audit, precum și asupra modului de implementare a acestuia. Nicio autoritate nu este în drept să intervină în modificarea programelor activității de audit. Persoanele juridice și/sau persoanele fizice pot oferi sugestii cu privire la subiectele care urmează să fie auditate, dar decizia finală cu privire la activitatea de audit aparține exclusiv Curții de Conturi. Cu toate acestea, Parlamentul este în drept să solicite, prin hotărâre, Curții de Conturi efectuarea unor misiuni de audit public extern. Planificarea activității de către CCRM este mai ușor de gestionat datorită faptului că până la 15 septembrie, Parlamentul poate înainta Curții de Conturi propuneri pentru programul anual al activității de audit.</p> <p>CCRM își planifică activitatea în mod independent, prin elaborarea unui Program anual al activității de audit. Acest document integrează misiunile de audit ce urmează a fi efectuate pe parcursul unui an. Procesul de elaborare a Programului anual al activității de audit este unul complex și reflectă prioritățile activității de bază a Curții pentru următorul an calendaristic. Programul de audit este menit pentru a acoperi mandatul anual obligatoriu de audit financiar, domenii din sectorul public cu impact pronunțat asupra vieții cetățenilor, autoritățile și instituțiile publice care beneficiază de resurse bugetare semnificative, inclusiv autorități publice centrale și autorități guvernamentale de specialitate, autorități publice locale, proiecte și programe finanțate din surse externe etc. După repartizarea resurselor pentru îndeplinirea sarcinilor obligatorii se planifică restul misiunilor de audit, pe baza priorităților și solicitărilor coroborate cu resursele disponibile.</p> <p>Mandatul CCRM se extinde asupra tuturor activităților administrației publice centrale și oferă posibilitatea de a efectua toate tipurile de auditudini: auditudini financiare, auditudini</p>

		de conformitate și audituri de performanță. Cu toate acestea, în unele cazuri, CCRM este limitată în alegerea tipului adecvat de audit în unele entități autonome și independente, întrucât reglementările acestora prevăd în mod expres tipul de audit public extern care poate fi efectuat (de exemplu, Comisia Națională a Pieței Financiare; Banca Națională a Moldovei; Agenția Națională de Reglementare în Energetică)
- aranjamente pentru publicarea rapoartelor	Da	CCRM respectă legislația națională (art.15 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, art. 12 din Legea nr. 181/2014) și cerințele Standardelor INTOSAI privind transparența și procesul decizional. Art. 10 „Transparență și responsabilitate” din Legea nr. 260/2017 stabilește în mod expres obligația legală a Curții de Conturi de a informa publicul despre activitatea sa prin: 1) publicarea hotărârilor sale asupra rapoartelor de audit în Monitorul Oficial al Republicii Moldova; și 2) publicarea rapoartelor pe pagina sa web oficială. Rapoartele de audit ale Curții de Conturi sunt documente oficiale cu caracter public și sunt puse la dispoziția cetățenilor și factorilor de decizie prin postări pe site-ul instituției. Hotărârile sale asupra rapoartelor de audit sunt publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Ședințele plenare ale Curții de Conturi privind examinarea rezultatelor auditului sunt publice și sunt transmise în direct pe site-ul oficial și YouTube. De asemenea, Curtea publică comunicate de presă pe site-ul oficial și în alte surse electronice, precum Facebook
- aprobarea și executarea bugetului ISA	Parțial	Potrivit articolului 4 „Bugetul Curții de Conturi” din Legea nr. 260/2017, Curtea de Conturi are buget propriu, care se administrează independent în conformitate cu prevederile legale. Activitatea Curții de Conturi este finanțată de la bugetul de stat. Bugetul Curții de Conturi se elaborează și se aprobă conform principiilor, regulilor și procedurilor prevăzute de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 pentru autoritățile bugetare independente/autonome. Curtea de Conturi este în drept a se adresa Parlamentului dacă resursele oferite sunt insuficiente pentru îndeplinirea mandatului. Cu toate acestea, Curtea de Conturi nu are independență financiară conform principiilor INTOSAI. Bugetul CCRM este încorporat în proiectul de lege bugetară anuală, întocmit de Ministerul Finanțelor, instituție auditată de Curtea de Conturi. De asemenea, toți angajații CCRM sunt funcționari publici și sunt supuși acelorași reglementări de angajare ca și angajații guvernamentali. În ceea ce privește executarea bugetului aprobat, nu există restricții specifice privind modul în care CCRM își utilizează mijloacele. Cu toate acestea, 83% din bugetul aprobat este pentru costurile de personal, lăsând puțină flexibilitate
2. Această independență este asigurată prin lege	Da	Independența CCRM este consacrată în Lege

<p>3. ISA are acces nerestricționat și în timp util la înregistrări, documentație și informații pentru:</p>	<p>Da</p>	<p>Art. 33 alin. (8) precizează că Curtea de Conturi are acces neîngrădit, direct și liber, în timp util, la informațiile digitalizate, bazele de date necesare exercitării corespunzătoare a atribuțiilor legale.</p> <p>Art. 36 alin. (2) prevede că entitățile auditate trebuie (i) să asigure accesul în sediile lor și (ii) să prezinte, la cererea auditorului public, actele, documentele, informațiile și bazele de date necesare într-un termen rezonabil, care nu va depăși limita stabilită de auditor, să prezinte explicațiile necesare.</p> <p>În cazurile în care entitatea auditată nu respectă aceste cerințe, Legea CCRM prevede aplicarea sancțiunilor în temeiul Codului contravențional. La rândul său, în cazul neasigurării îndeplinirii obligațiilor de către conducerea entității auditate, președintele Curții de Conturi poate informa despre aceasta Parlamentul, Președintele Republicii Moldova, Guvernul sau organul deliberativ al administrației publice locale⁶.</p> <p>Cu toate acestea, există cazuri în care în timpul auditului entitatea auditată refuză accesul la bazele de date și întârzie transmiterea informațiilor. Principalul argument oferit de entitățile auditate se referă la regulile de confidențialitate a datelor cu caracter personal, precum și interpretarea dreptului CCRM ca fiind un drept de a obține date, dar nu de a prelucra datele, ceea ce face ca auditorii CCRM să necesite mai mult timp pentru obținerea informațiilor. În 2018, CCRM și-a exercitat de două ori dreptul acordat de Legea CCRM de a impune sancțiuni administrative entității auditate pentru neprezentarea informațiilor</p>
---	------------------	---

Scorul pentru această dimensiune este C.

Activități de reformă recente sau în curs

În ultimii ani, CCRM a trecut printr-o dezvoltare și transformare continuă. Primește asistență de la mai mulți donatori pentru a-și susține dezvoltarea în conformitate cu standardele INTOSAI și cu bunele practici ale UE. Comisia Europeană a oferit asistență tehnică care se concentrează pe:

- oferirea de consiliere președintelui și membrilor CCRM cu privire la dezvoltarea instituțională în conformitate cu bunele practici ale INTOSAI și ale UE și cu privire la îmbunătățirea relațiilor CCRM cu Parlamentul și cu alte părți interesate; și
- dezvoltarea capacității de audit financiar a CCRM, în conformitate cu standardele INTOSAI.

Această susținere include dezvoltarea în continuare a planificării strategice și anuale, inclusiv monitorizarea și raportarea, precum și dezvoltarea sistemelor și aranjamentelor de management. Oficiul Național de Audit al Suediei oferă, de asemenea, sprijin în managementul resurselor umane, comunicare, inclusiv comunicare internă, și controlul calității. SIGMA oferă și ea suport pentru dezvoltarea relațiilor dintre CCRM și Parlament.

⁶ Legea CCRM, art. 36 alin.(3), (4).